

MAKROİQTİSADİYYAT-1

1. Müasir makroiqtisadi nəzəriyyənin banisi: (Çəki: 1)
 - a) **C.Keyns**
 - b) A.Marşal
 - c) N.D.Kondratyev
 - d) L.Valras
 - e) V.V.Kosova
2. 1933-cü ildə ilk dəfə “makroiqtisadiyyat” anlayışını işlətməmiş, ekono–metrikanın banilərindən biri, iqtisadçı – riyaziyyatçı alim: (Çəki: 1)
 - a) Con Meynard Keyns
 - b) Alfred Marşal
 - c) **Raqner Fişer**
 - d) E.Engel
 - e) Adam Smit
3. Milli iqtisadiyyatın dünya təsərrüfat əlaqələrində, beynəlxalq əmək bölgüsündə maksimum iştiraka yönəldilmiş iqtisadiyyat: (Çəki: 1)
 - a) **açıq iqtisadiyyat**
 - b) qapalı iqtisadiyyat
 - c) qarışıq iqtisadiyyat
 - d) mezo iqtisadiyyat
 - e) meqa iqtisadiyyat
4. Makroiqtisadiyyatda nəzərdən keçirilən əsas bazarları müəyyənləşdir: (Çəki: 1)
 - a) **əmtəə və xidmətlər və pul bazarı**
 - b) əmtəə və xidmətlər və iş qüvvəsi bazarı
 - c) əmtəə və xidmətlər və qiymətli kağızlar bazarı
 - d) əmtəə və xidmətlər və valyuta bazarı
 - e) bütün cavablar düzdür
5. İqtisadi nəzəriyyədə XX əsrin 30-cu illərinə qədər üstünlük təşkil edən nəzəriyyə hansı məktəbə aiddir: (Çəki: 1)
 - a) **klassik məktəbə**
 - b) merkantilizm məktəbinə
 - c) fiziokratizm məktəbinə
 - d) neoklassik məktəbinə
 - e) keynsçilik məktəbinə
6. Hansı nəzəriyyənin əsasında permanent gəlir ideyası və pul tələbi nəzəriyyəsi durur:

- a) marjinalist nəzəriyyə
- b) merkantilist nəzəriyyə
- c) monetarist nəzəriyyə**
- d) neoklassik nəzəriyyə
- e) keynsçi nəzəriyyə

7. Makroiqtisadiyyat səmərəli bölüşdürülməsini əks etdirməklə:

- a) davamlı iqtisadi inkişafı xarakterizə edir**
- b) böhranlı iqtisadiyyatı xarakterizə edir
- c) inflyasiyalı iqtisadiyyatı xarakterizə edir.
- d) qısamüddətli iqtisadi inkişafı xarakterizə edir
- e) hamısı düzdür

8. İqtisadiyyatı bütövləkdə öyrənən məhdud resursların rəşional istifadəsi nəzəriyyəsi: (Çəki: 1)

- a) makroiqtisadiyyatdır**
- b) mikroiqtisadiyyatdır
- c) mezoiqtisadiyyatdır
- d) meqaiqtisadiyyatdır
- e) həm mikro, həm də mezoiqtisadiyyatdır

9. Makroiqtisadi səviyyədə infrastrukturun formaları: (Çəki: 1)

- a) istehsal və sosial infrastruktur**
- b) iqtisadi infrastruktur
- c) sosial infrastruktur
- d) istehsal infrastrukturunu
- e) yarmarka və əmtəə bazarı

10. Ev təsərrüfatının məqsədi: (Çəki: 1)

- a) mənfəətin maksimumlaşdırılması
- b) faydalılığın maksimumlaşdırılması**
- c) rentanın maksimumlaşdırılması
- d) əmtəə və xidmətlərin istehlakının maksimumlaşdırılması
- e) iş qüvvəsinin hərəkətinin maksimumlaşdırılması

11. “Allah makroiqtisadiyyatı yer üzünə ona görə endirmişdir ki, onlar praktiki problemlərin həlli üçün zəruri görünən nəzəriyyələrin yoxlanılmasına və irəli sürülməsinə nail olsunlar”, bu fikir hansı iqtisadi alimə aiddir: (Çəki: 1)

- a) A.Marşal
- b) R.Makkonnell
- c) Q.Menkyu**
- d) L.Bryu
- e) C.M.Keyns

12. İqtisadi fəaliyyət prosesində sərvətlərin subyektlərin bir-birinə ötürül-məsidir, onlar zaman kəmiyyəti ilə ölçülən iqtisadi parametrlərdir – bu: (Çəki: 1)
- a) aktivlər
 - b) axınlar**
 - c) ehtiyatlar
 - d) konyuktura
 - e) real göstəricilər
13. Ev təsərrüfatı və firmalar bazarında qarşılıqlı əlaqələri və qərarların qəbul edilməsi prosesini öyrənən elm: (Çəki: 1)
- a) mikroiqtisadiyyat**
 - b) makroiqtisadiyyat
 - c) mezoiktisadiyyat
 - d) meqa iqtisadiyyat
 - e) super iqtisadiyyat
14. Makroiqtisadiyyat öz təhlilində iqtisadiyyatın vahid tam kimi hərəkətini səciyələndirən hansı kəmiyyətlərdən istifadə edir: (Çəki: 1)
- a) ümumiləşdirilmiş kəmiyyətlərdən**
 - b) sadələşdirilmiş kəmiyyətlərdən
 - c) konkret kəmiyyətlərdən
 - d) qarışıq kəmiyyətlər
 - e) konkret və qarışıq kəmiyyətlər;
15. Milli iqtisadiyyat: (Çəki: 1)
- a) müxtəlif fəaliyyət növlərinin özünütənzimləyən sistemi
 - b) tarixən formalaşmış ictimai təkrar istehsal sistemi
 - c) bir-biri ilə qarşılıqlı əlaqəsi olan sahə və növləri və ərazi kompleksləri sistemi
 - d) düzgün cavab yoxdur
 - e) müxtəlif fəaliyyət növlərinin özünütənzimləyən sistemi, tarixən formalaşmış ictimai təkrar istehsal sistemi, bir-biri ilə qarşılıqlı əlaqəsi olan sahə və növləri və ərazi kompleksləri sistemi**
16. Makroiqtisadiyyatın predmeti və metodu nə vaxt formalaşmışdır? (Çəki: 1)
- a) XX əsrin 20-ci illəri
 - b) XX əsrin 30-cu illəri**
 - c) XIX əsrin 30-cu illəri
 - d) XIX əsrin 50-ci illəri
 - e) XX əsrin 50-ci illəri
17. Öyrənilən əşyanın təqdim edilmə üsuluna görə modellər: (Çəki: 1)

- a) sadə və dolğun olur
- b) qısamüddətli və uzunmüddətli olur
- c) qapalı və açıq
- d) məntiqi, qrafik və iqtisadi olur**
- e) statistik, müqayisəli və dinamik olur

18. İqtisadi modellər dövrü əks etdirmə xarakterinə görə : (Çəki: 1)

- a) statik, müqayisəli statik, dinamik ola bilər**
- b) məntiqi və qrafik ola bilər
- c) sadə, dolğun və mürəkkəb ola bilər
- d) qapalı və açıq ola bilər
- e) müqayisəli, sadə, dinamik

19. Müəyyənləşdirilmiş norma, ənənə, qaydalardan irəli gələn asılılıqları əks etdirən, qarşılıqlı əlaqələri nəzərə alan model: (Çəki: 1)

- a) defisional
- b) texnoloji
- c) institusional**
- d) davranışlı
- e) hamısı düzdür

20. Real və pul axınları ev təsərrüfatları, firmalar, dövlət və yerdə qalan dünyanın məcmu xərclərinin istehsalın məcmu həcminə bərabər olması şərtilə maneəsiz həyata keçirilir – bu hansı modelin nəticəsidir? (Çəki: 1)

- a) dairəvi axınlar modelinin**
- b) dövriyyə axınları modelinin
- c) qarışıq axınları modeli
- d) dəyişən axınların modelinin
- e) ehtiyat axınların modeli

21. Dövlət xərcləri, vergilər və pul təklifinin kəmiyyətlərinin dəyişdirilməsinin köməyiylə məcmu xərclərin sabitləşdirilməsini həyata keçirməyi təklif edən istiqamət: (Çəki: 1)

- a) Keynsci istiqamət**
- b) monetaristlər
- c) neokeynscilər
- d) institusionalizm
- e) marksistlər

22. Pul kütləsinin dəyişməsinə iqtisadiyyatın sabitləşdirilməsinin universal vasitəsi hesab edən istiqamət: (Çəki: 1)

- a) monetaristlər**
- b) keynscilər
- c) marksistlər
- d) neoklassiklər

- e) neokeynscilər
23. DM və ÜMM hesablanmasına Azərbaycanda neçənci ildən keçilmişdir? (Çəki: 1)
- a) **1988**
 - b) 1987
 - c) 1989
 - d) 1986
 - e) 2000
24. Milli sərhədləri çərçivəsində təşəkkül tapmış iqtisadiyyat: (Çəki: 1)
- a) açıq iqtisadiyyat
 - b) **milli iqtisadiyyat**
 - c) qapalı iqtisadiyyat
 - d) mezoiktisadiyyat
 - e) mikroiktisadiyyat
25. Klassik siyasi iqtisad məktəbinin nümayəndəsi ölkənin illik məhsulunu milli gəlirlə eyniləşdirən:
- a) A.Smit
 - b) D.Rikardo
 - c) **S.Sismondi**
 - d) K.Marks
 - e) B.Sey
26. İqtisadiyyatın milli iqtisadi modelləri: (Çəki: 1)
- a) **liberal milli iqtisadiyyat, dövlət tərəfindən tənzimlənən milli iqtisadiyyat və qarışıq iqtisadi modellər**
 - b) inzibati-amirlik modeli, liberal və qarışıq model
 - c) ənənəvi və dövlət tənzimlənməsi modeli
 - d) inzibati, qarışıq və ənənəvi model
 - e) heç biri düz deyil
27. Konkret əmtəə bazarında deyil bütün bazarlarda qiymətin hər bir mümkün səviyyəsində fərdi istehsalçılar, müəssisələr və hökumət tərəfindən təklif edilən əmtəə və xidmətlərin məcmuu:
- a) Məcmu tələb
 - b) **məcmu təklif**
 - c) məcmu tələbat
 - d) məcmu tələb və təklif
 - e) məcmu tələb və tələbat
28. Sahələrin, istehsal növlərinin və ərazi komplekslərinin qarşılıqlı əlaqəli sistemi: (Çəki: 1)
- a) **milli iqtisadiyyat**
 - b) sahələr kompleksinin məcmusu
 - c) ərazi iqtisadiyyatı
 - d) regional iqtisadiyyat
 - e) bütün istehsal sahələrinin məcmusu

29. İqtisadi inkişaf səviyyəsinə görə milli iqtisadiyyat: (Çəki: 1)

- a) asılı və inkişaf etməkdə olan milli iqtisadiyyat
- b) zəif və yarım asılı inkişaf etməkdə olan milli iqtisadiyyat
- c) zəif inkişaf etmiş və inkişaf etməkdə olan milli iqtisadiyyat**
- d) asılı və zəif inkişaf etməkdə olan milli iqtisadiyyat
- e) asılı, inkişaf etməkdə olan milli iqtisadiyyat

30. İqtisadi və siyasi müstəqillik səviyyəsinə görə milli iqtisadiyyatın formaları: (Çəki: 1)

- a) asılı və müstəqil milli iqtisadiyyat**
- b) açıq və qapalı milli iqtisadiyyat
- c) zəif inkişaf etmiş və inkişaf etmiş milli iqtisadiyyat
- d) sənaye yönümlü və aqrar yönümlü milli iqtisadiyyat
- e) qapalı və asılı milli iqtisadiyyat

31. İstehsalın maddi texniki şərtlərinin, ictimai istehsal infrastrukturunun sahələri və dövlət tərəfindən yaradılan institutların məcmusu: (Çəki: 1)

- a) istehsalın səmərəli təşkili
- b) vahid iqtisadi məkan**
- c) istehsal üçün zəruri maddi-texniki mühit
- d) ictimai-iqtisadi institutlar
- e) infrastruktur, vahid iqtisadi məkan

32. İqtisadiyyatın iki sektorlu modelini müəyyənləşdir: (Çəki: 1)

- a) əmtəə və xidmətlər, iqtisadi resurslar bazarı**
- b) əmtəə və xidmətlər bazarı və dövlət sektoru
- c) əmtəə və xidmətlər və beynəlxalq sektor
- d) əmtəə və xidmətlər və xarici sektor
- e) iqtisadi resurslar bazarı və dövlət sektoru

33. Onun tərkibinə yalnız maddi nemətlər deyil, həm də təbii resurslar, iqlim, sənət əsərləri və s. də daxildir, bu: (Çəki: 1)

- a) milli gəlir
- b) milli sərvətdir**
- c) xalis gəlirdir
- d) şəxsi gəlirdir
- e) maddi ehtiyatlar

34. İstehlak həcminə təsir edən əsas amillər: (Çəki: 1)

- a) gəlirin səviyyəsi, qiymətlərin səviyyəsi, psixoloji amil**
- b) alıcının zövqü, psixoloji və sosioloji amil
- c) qiymət, alıcının zövqü, gəlirlərin səviyyəsi
- d) yığımın həcmi, gəlirlərin səviyyəsi

- e) gəlirin səviyyəsi, alıcının zövqü, qiymət

35. İqtisadiyyat sahələrinin üstün inkişaf xarakterinə görə milli iqtisadiyyatın formaları: (Çəki: 1)

- a) **sənaye yönümlü, aqrar yönümlü və xidmət sahələrinin üstün inkişaf etdiyi milli iqtisadiyyat**
- b) sənaye yönümlü, infrastruktur xarakterli milli iqtisadiyyat
- c) aqrar yönümlü, sənaye yönümlü, infrastruktur xarakterli milli iqtisadiyyat
- d) sənaye yönümlü, regional xarakterli milli iqtisadiyyat
- e) sənaye və aqrar yönümlü, regional inkişafa üstünlük verən milli iqtisadiyyat

36. Milli iqtisadiyyatın əsas məqsədləri: (Çəki: 1)

- a) məşğulluq, işsizliyin ləğv edilməsi, ticarət balansının sabitliyi
- b) iqtisadi artım, işsizliyin ləğv edilməsi, ticarət balansının tarazlığı, sosial ədalət
- c) **iqtisadi artım, məşğulluğun təmin olunması, qiymətlərin sabillik səviyyəsi, iqtisadi səmərəlilik, tədiyyə balansının tarazlığı, cəmiyyətdə sosial ədalət**
- d) iqtisadi səmərəlilik, idxal-ixrac balansının sabitliyi, sosial ədalət, beynəlxalq dünya təsərrüfatına inteqrasiya
- e) iqtisadi inteqrasiya, milli iqtisadi sabillik, işsizliyin ləğv edilməsi, xidmət sahələrinin inkişafı

37. Milli iqtisadiyyatın beynəlxalq inteqrasiya səviyyəsinə görə milli iqtisadiyyatın formaları:

- a) **açıq və qapalı milli iqtisadiyyat**
- b) asılı və müstəqil milli iqtisadiyyat
- c) asılı və zəif inkişaf etmiş milli iqtisadiyyat
- d) qapalı və sənaye yönümlü iqtisadiyyat
- e) açıq və inkişaf etməkdə olan iqtisadiyyat

38. Milli iqtisadiyyatın modelləri: (Çəki: 1)

- a) liberal milli iqtisadiyyat, inzibati milli iqtisadiyyat, tənzimlənən milli iqtisadiyyat
- b) **liberal milli iqtisadiyyat, dövlət tərəfindən tənzimlənən milli iqtisadiyyat, qarışıq modelli milli iqtisadiyyat**
- c) qarışıq iqtisadi model
- d) sosial və liberal modeli iqtisadiyyat
- e) heç biri düz deyil

39. Milli pul vahidi, iqtisadiyyatın mütərəqqi strukturu, inkişaf dinamizmi, mülkiyyət azadlığı mühiti olan milli iqtisadiyyat: (Çəki: 1)

- a) asılı milli iqtisadiyyat
- b) yarım müstəqil milli iqtisadiyyat
- c) **müstəqil milli iqtisadiyyat**
- d) qapalı milli iqtisadiyyat
- e) qarışıq milli iqtisadiyyat

40. Əmtəələrin satışından əldə edilən pul vəsaiti ilə həmin əmtəələrin satın alınma qiymətlərinin cəmi arasındakı fərq: (Çəki: 1)

- a) **ümumi gəlir**
- b) ümumi tələbat
- c) ümumi satış həcmi
- d) ümumi məhsul
- e) ümumi xərc

41. İctimai təkrar istehsalın formaları: (Çəki: 1)

- a) **sadə, geniş, konyukturalı və tənəzzüllü geniş təkrar istehsal**
- b) sadə və geniş təkrar istehsal
- c) tənəzzüllü və konyukturalı təkrar istehsal
- d) konyukturalı sadə və geniş təkrar istehsal
- e) tənəzzüllü sadə və geniş təkrar istehsal

42. İstehsal və istehlak xarakterli məhsul və xidmətlər istehsalının makroiqtisadi səviyədə daim təkrarlanması prosesi: (Çəki: 1)

- a) geniş təkrar istehsal
- b) **ictimai təkrar istehsal**
- c) sadə təkrar istehsal
- d) fərdi təkrar istehsal
- e) cavablar düz deyil

43. Təkrar istehsalın cəmiyyət miqyasında xarakteristikasını hansı iqtisadçı alim ilk dəfə olaraq verərək göstərmişdir ki, hər hansı milli məhsul tədricən xərclənir, istehlak olunur və aşınır, bu:

- a) Karl Marksdir
- b) Sismond de Sismondidir
- c) **Fransua Kenedir**
- d) Adam Smitdir
- e) David Rikardodur

44. Reallaşma prosesi üçün ən vacib cəhətin istehsalla istehlakın uyğun gəlməsi olmasını hansı iqtisadçı alim söyləmişdir: (Çəki: 1)

- a) **Sismondi de Sismondidir**
- b) Adam Smitdir
- c) Karl Marksdir
- d) Fransua Kenedir
- e) David Rikardodur

45. Ölkə sərvətinin yığılma mənbəyi, təkrar istehsalın zəruri şərti, bu: (Çəki: 1)

- a) texniki tərəqqi
- b) əsas kapital
- c) **insan kapitalı**
- d) bank kapitalı

e) pul resursları

46. Bütün ev təsərrüfatları və şəxsi qeyri-səhmdar müəssisələrin gəlirlərinin cəmi kimi müəyyən olunan gəlir: (Çəki: 1)

- a) sərəncamda qalan şəxsi gəlir
- b) yalnız müəssisələrin gəliri
- c) yalnız kooperativlərin gəliri
- d) şəxsi gəlir**
- e) milli gəlir

47. Dövlət qarşısında bütün maliyyə borcları ödənildikdən sonra, bütün ev təsərrüfatları və xüsusi qeyri-səhmdar müəssisələrin sərəncamında qalan gəlirin cəminə bərabər gəlir:

- a) sərəncamda qalan şəxsi gəlir**
- b) vergi
- c) milli gəlir
- d) kooperativ gəlir
- e) renta

48. Milli məhsulun istehsalın bütün maddi-texniki şərtləri, istehsal infrastrukturunu və ölkə üzrə yaradılmış institutların məcmusunu nəzərdə tutur, bu: (Çəki: 1)

- a) vahid iqtisadi məkandır**
- b) regiondur
- c) dünya təsərrüfatıdır
- d) qlobal məkandır
- e) heç biri düz deyil

49. Xammal resursları hansı qrupa bölünür: (Çəki: 1)

- a) tükənən və yeniləşən resurslara**
- b) tükənməz resurslara
- c) tükənməz və təkrar istehsal olunan resurslara
- d) təkrar istehsal olunan və bərpa olunan resurslara
- e) tükənən və təkrar istehsal olunan resurslara

50. İctimai təkrar istehsalın nəticəsi: (Çəki: 1)

- a) məcmu məhsul
- b) məcmu gəlir
- c) məcmu ictimai məhsul
- d) istehsalın milli həcmi**
- e) istehsal olunmuş məhsulun dəyərcə ifadəsi

51. Gəlirlərdən əldə olunmuş resursun istifadəsinin xarakterinə görə təkrar istehsalın növlərini müəyyənləşdirin: (Çəki: 1)

- a) sadə, geniş, dar**
- b) ekstensiv, intensiv, qarışıq
- c) ekstensiv, intensiv

- d) resurstutumlu, resursa qənaət etmə, neytral
- e) resurstutumlu və neytral

52. Hər bir ictimai istehsal eyni zamanda: (Çəki: 1)

- a) **ictimai təkrar istehsaldır**
- b) ictimai istehlakdır
- c) ictimai bölgüdür
- d) birinci və ikinci düzdür
- e) ictimai iqtisadi artımdır

53. Təkrar istehsal ictimai istehsalın hansı fazalarını əhatə edir: (Çəki: 1)

- a) **istehsal, bölgü, mübadilə, istehlak**
- b) istehsal istehlakı
- c) istehsal, istehlak, bölgünü
- d) istehsal, istehlak, mübadiləni

54. İntensiv təkrar istehsal öz inkişafında neçə mərhələdən keçir? (Çəki: 1)

- a) **2**
- b) 3
- c) 1
- d) 0
- e) 4

55. İstehsal proseslərinin daimi bərpası və təkrarlanması: (Çəki: 1)

- a) **təkrar istehsal**
- b) fərdi təkrar istehsal
- c) sadə təkrar istehsal
- d) geniş təkrar istehsal
- e) üç bənd düzdür

56. İctimai istehsalın daim təkrarlanan əlaqə və axın formasında yenidən bərpası və təkrarlanması:

- a) **ictimai təkrar istehsal**
- b) fərdi təkrar istehsal
- c) sadə təkrar istehsal
- d) geniş təkrar istehsal
- e) intensiv təkrar istehsal

57. İctimai təkrar istehsalın ilkin şərti və maddi əsası: (Çəki: 1)

- a) ailənin gəlirlərinin səviyyəsi
- b) **məcmu ictimai məhsulun reallaşması**
- c) ölkənin iqtisadi problemləri
- d) milli gəlirin formalaşması
- e) ümumi milli məhsulun artımı

58. Əmək və kapital məsrəflərinin məhsulun həcminə təsiri bu: (Çəki: 1)

- a) **istehsal funksiyası**
- b) inflyasiya və işsizliyin qarşılıqlı əlaqəsi
- c) ÜDM və milli gəlirin nominal həcmi
- d) xalis milli məhsulun istehsalı amilləri
- e) ÜMM-un nominal həcmi

59. İqtisadi şəraitdən asılı olaraq istehsalın həcmnin dəyərcə fərqli templərlə təkrarlanması:

- a) geniş təkrar istehsal
- b) **konyukturalı təkrar istehsal**
- c) tənəzzüllü təkrar istehsal
- d) sadə təkrar istehsal
- e) fərdi təkrar istehsal

60. XVIII əsrdə F.Kene ilk dəfə olaraq təkrar istehsalın cəmiyyət miqyasında xarakteristikasını verərək, göstərmişdir ki, hər hansı milli məhsul tədricən: (Çəki: 1)

- a) **xərclənir, istehlak olunur, asınır**
- b) istehlak olunur, bölünür
- c) məhdud miqdarda bölünür
- d) istehsal olunur və bölüşdürülür
- e) məhdud miqdarda istehlak olunur

61. K.Marks təkrar istehsalın reallaşmasında əsas: (Çəki: 1)

- a) **I bölmənin II bölməyə nisbətən üstün inkişafın əsas götürür**
- b) investisiya qoyuluşların əsas götürür
- c) kapital qoyuluşların əsas götürür
- d) iş qüvvəsinin təkrar istehsalın əsas götürür
- e) istehlak vasitələri istehsalının üstün artımını əsas götürür

62. K.Marks təkrar istehsal modelində əsas diqqəti: (Çəki: 1)

- a) **məcmu ictimai məhsulun həm istehsal, həm də tədavül sferasının hərəkətinə verir**
- b) mübadilə sferasının hərəkətinə üstünlük verir
- c) bölgü sferasına üstünlük verir
- d) hamısı düz deyil

63. Ev təsərrüfatlarının və dövlətin cəmi tələbi: (Çəki: 1)

- a) bütün ev təsərrüfatlarının tələbi
- b) planlaşdırılan xərclərin cəmi
- c) **Məcmu tələb**
- d) düzgün cavab yoxdur
- e) bütün cavablar düzgündür

64. ÜDM-i necə ölçmək olar? (Çəki: 1)

- a) gəlirlərə və istehlaka görə
- b) xərclərə və istehsala görə

- c) **gəlirlərə və xərclərə görə**
- d) istehsalə və istehlaka görə
- e) hamısı düzdür

65. Mövcud ilin məhsul istehsalından əldə edilən pul gəliri bərabərdir: (Çəki: 1)

- a) keçən ilin istehsal xərclərinin həcminə
- b) daxili investisiya xərclərinin həcminə
- c) **mövcud ildə istehsal xərclərinin həcminə**
- d) xarici investisiya xərclərinin həcminə
- e) həm daxili, həm də xarici investisiyaların həcminə

66. Mövcud qiymətlərdə ifadə edilmiş, istehsal olunmuş əmtəə xidmətlərin dəyərinin göstəricisi:

- a) **nominal ÜDM**
- b) real ÜDM
- c) xalis məhsul
- d) dövlət xərcləri
- e) investisiyalar

67. Nominal və real ÜDM-in köməyi ilə qiymətlərin mövcud səviyyəsinin bazis dövrünün qiymətlər səviyyəsinə münasibətini əks etdirən mühüm iqtisadi göstəricilərdən biri: (Çəki: 1)

- a) **ÜDM-in deflyatoru**
- b) real ÜDM
- c) nominal ÜDM
- d) heç biri düz deyil
- e) hamısı düzdür

68. Nominal ÜDM-in real ÜDM-ə olan nisbətinin faizlə ifadəsinə: (Çəki: 1)

- a) **ÜDM-in deflyatoru**
- b) gəlir əyrisi
- c) gəlir qrafiki
- d) gəlir düsturu
- e) qiymət indeksi

69. ÜDM-i müəyyən edərkən aşağıdakılardan hansılar nəzərə alınır? (Çəki: 1)

- a) əlavə olunmuş dəyər
- b) transfer ödəmələri
- c) **işlənmiş malların alqı-satqısı**
- d) yuxarıda göstərilənlərdən hamısı
- e) heç biri aid deyil

70. Əgər potensial və faktiki ÜDM bir-bilərinə bərabərdirlərsə, bu halda iqtisadiyyatda: (Çəki: 1)

- a) **tsiklik işsizlik yoxdur**
- b) işsizliyin təbii səviyyəsi mövcuddur
- c) friksion işsizlər var

- d) struktur işsizlər var
- e) hamısı düzdür

71. İl ərzində istehsal edilmiş məhsulun dəyərinin həmin fondların orta illik dəyərinə olan nisbəti: (Çəki: 1)

- a) amortizasiya
- b) fond tutumu
- c) amortizasiya norması
- d) fondverimi**
- e) fond qalığı

72. İnvestisiya həcmi ilə ÜDM-in tempinin dəyişməsi arasında nisbət: (Çəki: 1)

- a) multiplikator
- b) qiymət indeksi
- c) akselerator**
- d) gəlirin ümumi səviyyəsi
- e) investisiya riski

73. Milli gəlirdən şəxsi gəlirlərə keçərkən hansılar nəzərə alınmır? (Çəki: 1)

- a) transfert ödəmələri
- b) müəssisələrdən tutulmuş vergilər
- c) fərdi vergilər**
- d) sosial sığorta ödəmələr
- e) dolayı vergilər

74. Ümumi daxil məhsul hansı qiymətlərlə ölçülür? (Çəki: 1)

- a) müqayisəli qiymətlər ilə
- b) istehsalçı qiymətləri ilə
- c) bazar qiymətləri ilə**
- d) istehlakçı qiymətləri ilə
- e) istehsalçı və istehlakçı qiyməti ilə

75. ÜMM-dan kapitalın istehlak olunan hissəsini çıxılmaqla hesablanır, bu: (Çəki: 1)

- a) XMM**
- b) ÜDM
- c) MG
- d) MİM
- e) heç biri düz deyil

76. ÜDM-in adambaşına düşən kəmiyyəti: (Çəki: 1)

- a) əhalinin orta gəlir və xərclərini xarakterizə edir**
- b) cəmiyyətin gəlirin ümumi səviyyəsi xarakterizə edir
- c) cəmiyyətdə istehsalın ümumi həcmi xarakterizə edir

- d) cəmiyyətdə istehlakın ümumi həcmi xarakterizə edir
- e) heç biri düz deyil

77. ÜDM-in istehsal metodu ilə hesablanması zamanı son məhsulun istehsalının hər bir mərhələsində: (Çəki: 1)

- a) **əlavə edilən dəyər cəmlənir**
- b) əlavə edilən dəyər çıxılır
- c) əlavə edilən dəyər bölünür
- d) əlavə edilən dəyər burulur
- e) sabit saxlanılır

78. Makroiqtisadi modelin iqtisadiyyatın dörd əsas funksional asılılığına müvafiq quruluşu:

- a) davranış, qərar qəbul olunması amili, institusional, tələb-təklif əlaqəsi
- b) tələb-təklif əlaqəsi, texnoloji, qiymət, davranış
- c) davranış, texnoloji, qiymət, qərar qəbul olunması
- d) qərar qəbul olunması, qiymət, xarici iqtisadi və institusional
- e) **texnoloji, defision, davranışlı, institusional**

79. ÜDM-dan xalis milli məhsula (XMM) keçmək üçün nə etmək lazımdır? (Çəki: 1)

- a) xalis investisiya xərclərini əlavə etmək lazımdır
- b) **amortizasiya xərclərini çıxmaq lazımdır**
- c) əsas fondların aşınması dəyərini ÜDM-a əlavə etmək lazımdır
- d) müstəqim (dolay) vergiləri çıxmaq lazımdır
- e) birbaşa vergiləri çıxmaq lazımdır

80. O, bir tərəfdən, əmtəə və xidmətlərin alınmasının axırıncı istifadəçilərinin xərclərinin məbləği kimi müəyyənləşir, digər tərəfdən, o, istehsal prosesində yaradılmış təsərrüfat subyektlərinin fəaliyyətin gəlirlərinin məbləği kimi hesablanır, bu: (Çəki: 1)

- a) ümumi ictimai məhsuldur
- b) ÜDM və ya ÜMM-dür
- c) son ictimai məhsuldur
- d) faktor gəlirlər qalığı
- e) **milli gəlir**

81. Sahələrarası balans modeli istiqamətlənib: (Çəki: 1)

- a) **hər sahənin məhsul istehsalının ehtiyatına, mövcud tələbin dolğun olması məqsədi ilə**
- b) ayrı-ayrı sahələrin məhsul istehsalı və onların ehtiyatlarının yaranması
- c) sahələrarası proporsiyalarda nisbəti tənzimləməyə
- d) sahədaxili istehsal ehtiyatlarına, təklifi dolğun təşkil etmək üçün
- e) sahənin iqtisadi inkişafına

82. ÜDM istehsalçı-rezidentlərin istehsal fəaliyyətinin: (Çəki: 1)

- a) **son nəticəsini göstərir**
- b) ilkin nəticəsini göstərir
- c) orta nəticəsini göstərir
- d) heç biri düz deyil
- e) hamısı düzdür

83. ÜDM aşağıdakılardan hansılarla səciyyələnir? (Çəki: 1)

- a) ÜDM dəyər ifadəsində əks olunur
- b) ÜDM kəmiyyət ifadəsində əks olunur
- c) ÜDM həm dəyər, həm də kəmiyyət ifadəsində əks olunur
- d) yuxarıda göstərilənlərdən heç biri düz deyil
- e) hamısı düzdür

84. Ümumi daxili məhsul (ÜDM) və Ümumi milli məhsul (ÜMM) hansı metodla hesablanır?

- a) hesab metodu
- b) balans metodu
- c) hesab və xərc metodu
- d) balans və gəlir metodu
- e) gəlir, sahə və xərc metodu

85. Ümumi iqtisadi tarazlıq nəzəriyyəsinin banisi kimdir? (Çəki: 1)

- a) A.Smit
- b) A.Marşall
- c) **L.Valras**
- d) C.Keyns
- e) D.Rikardo

86. İstehsal olunub satışa çıxarılan əmtəə və xidmətlərin cəmi dedikdə nə başa düşülür? (Çəki: 1)

- a) **məcmu təklif**
- b) satışa çıxarılan və ehtiyatda qalan əmtəələrin cəmi
- c) ölkə daxilində istehsal olunmuş və kənardan idxal olunmuş məhsulların cəmi
- d) hamısı düzdür
- e) ölkədən kənarda istehsal olunmuş məhsulların cəmi

87. Qiymətin dəyişməsi ilə ÜMM dəyişməsini xarakterizə edən göstərici: (Çəki: 1)

- a) **qiymət defilyatoru**
- b) qiymət səviyyəsi
- c) qiymət dərəcəsi
- d) transfert xərclər
- e) pərakəndə qiymətlər

88. Depozitlərin həcminə müvafiq faizlə müəyyənləşir, bu: (Çəki: 1)

- a) pul qoyuluşlarının sığorta dərəcəsi

- b) pul qoyuluşlarının növünə görə
- c) nəğd pul qoyuluşlarının həcminə görə
- d) məcburi ehtiyatların norması**
- e) heç biri düz deyil

89. A.Marşalın “tarazlıq qiyməti”nin formalaşmasına uzunmüddətli dövrdə təsir edir: (Çəki: 1)

- a) təklif**
- b) tələb
- c) bazar qiyməti
- d) məcmu tələb
- e) məcmu təklif

90. İstehsalın genişləndirilməsini simullaşdırır: (Çəki: 1)

- a) istehsal xərclərini sabit saxlamaqla
- b) makroiqtisadi səviyyədə daha yüksək qiymətlər**
- c) istehsal amillərin sabit saxlamaqla
- d) istehsal həcmnin sabit saxlamaqla
- e) amortizasiya ayırmalarını atırmaqla

91. Hansı iqtisadi məktəb bildirir ki, məcmu təklif əyrisi ya üfiqidir, ya da ucalandır: (Çəki: 1)

- a) Keynsçi məktəb**
- b) neoklassik məktəb
- c) monitarist məktəb
- d) institusional məktəb
- e) klassik məktəb

92. Uzunmüddətli iqtisadi tarazlıq yalnız bazarı tələb tərəfindən idarə edən tələbatlarla deyil, həm də istehsal xərcləri tərəfindəki amillərlə şərtlənir, bu müddəanın müəllifi kimdir?

- a) A.Marşal**
- b) A.Piqu
- c) D.Rikardo
- d) C.Keyns
- e) H.Tunen

93. Qiymətlərin dəyişməz səviyyəsində məcmu tələbin dəyişməsinə hansı amillər təsir edir?

- a) istehlak yönümlü xərclərdə dəyişikliklər
- b) investisiya xərclərində dəyişikliklər
- c) xalis ixracda dəyişikliklər**
- d) yuxarıdakılar hamısı düzdür
- e) investisiya xərclərində və xalis ixracda dəyişikliklər

94. Xiks və Xansen tərəfindən işlənmiş əmtəə və pul bazasının qarşılıqlı asılılıq modeli: (Çəki: 1)

- a) İS-LM modeli**
- b) AD-AS modeli

- c) “ford mustanq” modeli
- d) “gəlirlər-xərclər” modeli
- e) “məcmu tələb-məcmu təklif” modeli

95. İqtisadiyyatda pul təklifinin azalması qrafik olaraq aşağıdakı kimi hərəkət edə bilər: (Çəki: 1)

- a) AS əyrisi sola-yuxarı
- b) AS əyrisi sağa-aşağı**
- c) AD əyrisi sola-aşağı
- d) AD əyrisi sağa-yuxarı
- e) AS əyrisi sola-yuxarı, AD əyrisi sağa-yuxarı

96. Vaxt və məkan şəraitində iqtisadi proseslərin gedişatına ehtiyat və axın dəyişiklikləri də təsir göstərir ki, bu da özünü: (Çəki: 1)

- a) dövrən modeli kimi əks etdirir**
- b) ümumi müvazinət modeli kimi əks etdirir
- c) aqreqat modeli kimi əks etdirir
- d) məcmu əmtəə və xidmətlər bazarı modeli kimi
- e) tələb modeli kimi əks etdirir

97. A.Marşal “Ekonomiksin prinsipləri” əsərində, o bazarın iqtisadi təhlilin mərkəzində “tarazlıq qiyməti”ni götürürdü və hesab edir ki, qısamüddətli dövrdə onun formalaşmasına: (Çəki: 1)

- a) tələb təsir göstərir**
- b) təklif təsir göstərir
- c) bazar qiymətləri təsir göstərir
- d) məcmu tələb təsir göstərir
- e) məcmu təklif təsir göstərir

98. Alıcıların alış həcminə nisbətən planlarının, satıcıların satış həcminə nisbətən planlarına uyğun gəlməsi: (Çəki: 1)

- a) iqtisadi tarazlıq**
- b) ümumi iqtisadi tarazlıq
- c) tələbin tarazlığı
- d) təklifin tarazlığı
- e) istehlakın tarazlığı

99. Paretoya görə ümumi iqtisadi müvazinətliyin meyarı (kriteriya) nədir? (Çəki: 1)

- a) maksimum faydalılıq
- b) məcmu faydalılığın açıqlanması
- c) fərdlərin və əhəlinin rifah halının yaxşılaşdırılması**
- d) fərdi rifah halının qiymətləndirilməsi
- e) ictimai rifah halının yaxşılaşdırılması

100. Qiymətlər vasitəsilə istehsal, istehlak, tələb və təklif arasında əlaqə qiymətin hansı funksiyasıdır?

- a) tələb və təklifin balanslaşdırılması**

- b) tələbat və tələbin balanslaşdırılması
- c) tələbat və təklifin balanslaşdırılması
- d) müəssisə qiymətlərinin balanslaşdırılması
- e) rəqabət

101. $Y=C+\dot{I}+NX$, burada Y – milli gəlir, C – son istehlak, $\dot{I}$ – yığım (investisiya), NX – əmtəə və xidmətlərin xalis ixracı. Bu: (Çəki: 1)

- a) **əsas makroiqtisadi bərabərlikdir**
- b) daxili xarici bərabərlik modelidir
- c) investisiyaya nisbətən gəlirin dəyişmə koefisientidir
- d) gəlirə nisbətən investisiyanın dəyişmə koefisientidir
- e) istehlak və investisiya funksiyasıdır

102. Uzunmüddətli dövrdə iqtisadiyyatda məhsul buraxılışı müəyyənləşir: (Çəki: 1)

- a) **kapitalın və əməyin həcmi ilə və həm də istifadə olunan texnologiya ilə**
- b) əhalinin seçimi ilə
- c) faiz dərəcəsinin səviyyəsi ilə
- d) pul təklifi, dövlət xərclərinin səviyyəsi və vergilərlə
- e) qiymət səviyyəsinə təsir ilə

103. Əgər istehlakçılar qısamüddətli dövrdə cari istehlaka xərclərini artırmağı qərara alsın:

- a) faiz dərəcələri istehsal həcmi və məşğulluğu sabit saxlayır
- b) ilk öncə məhsul istehsalı həcmi və məşğulluq azalar
- c) şərtlər eyni qaldıqda qiymət və məşğulluq artar
- d) şərtlər eyni qaldıqda məhsul istehsalı və məşğulluq azalar
- e) **ilk öncə məhsul istehsalı həcmi və məşğulluq artar**

104. Məcmu tələb və məcmu təklif ayrılarının kəsişdiyi nöqtə: (Çəki: 1)

- a) ümumi bazar qiymətləri tarazlığı nöqtəsi
- b) məcmu tələbin tarazlıq nöqtəsi
- c) məcmu təklifin tarazlıq nöqtəsi
- d) bazar qiymətinə müvafiq tələb və təklif nöqtəsi
- e) **ümumi iqtisadi tarazlıq nöqtəsi**

105. Keynsçi nəzəriyyəyə müvafiq olaraq məcmu təklif ayrısının bu parçası yüksələndir. Bu elə təkrar istehsal vəziyyətini nəzərdə tutur ki, bu zaman milli istehsalın real həcmi artması müəyyən qiymətlər artımı ilə müşayiət olunur: (Çəki: 1)

- a) məcmu təklif ayrısının orta parçası
- b) məcmu təklif ayrısının üfiqi parçası
- c) **məcmu təklif ayrısının aralıq parçası**
- d) məcmu təklif ayrısının şaquli parçası
- e) məcmu təklif ayrısının düz xətt parçası

106. Real ÜMM-in mütləq həcmi və adambaşına düşən real ÜMM-in artımı: (Çəki: 1)

- a) bank faizlərini aşağı salıb, istehsalı genişləndirmək

- b) amortizasiya ayırmaları hesabına istehsalı genişləndirmək ÜDM-in amillərinin kəmiyyətinin saxlanması
 - c) istehsal amillərinin sahələr arasında bölgüsü
 - d) iqtisadi artım**
 - e) resursların sahələr arasında bölgüsü
107. Əmtəə və xidmətlər istehsalı ilə bağlı xərcləri və nəticələri əks etdirən dəyər və natural göstəricilər sistemini əks etdirən iqtisadi artım modeli: (Çəki: 1)
- a) çoxamilli model
 - b) universal model**
 - c) biramilli model
 - d) ikiamilli model
 - e) qarışıq model
108. Bir nəfərin belə tələbatlarının ödənilmə səviyyəsini cəmiyyətin digər bir üzvünün vəziyyətini pisləşdirmədən artırmaq mümkün olmayan vəziyyəti, bu səmərəlilik: (Çəki: 1)
- a) texniki səmərəlilik
 - b) Pareto-səmərəlilik**
 - c) istehsal səmərəliliyi
 - d) dinamik səmərəlilik
 - e) allokativ səmərəlilik
109. R.Solou iqtisadi artım modelində əsas subyektlər kimi: (Çəki: 1)
- a) ev təsərrüfatları və firkaları müəyyənləşdirir**
 - b) sənaye sahələrini müəyyənləşdirir
 - c) kənd təsərrüfatı sahələrini müəyyənləşdirir
 - d) infrastruktur sahələrini müəyyənləşdirir
 - e) əmtəə və xidmətlər bazarını müəyyənləşdirir
110. J.B.Seyin(1762-1832-ci il) işləmiş olduğu "bazar qanunu" və yaxud "Sey qanunu"nın mahiyyəti:
- a) əmtəə təklifi özünün tələbini yaradır**
 - b) əmtəə təklifi bölgünü stimullaşdırır
 - c) əmtəələrin təklifi mübadiləni stimullaşdırır
 - d) hamısı düzdür
 - e) hamısı səhvdir
111. Bazar mexanizmi öz-özlüyündə milli iqtisadiyyat miqyasındameydana çıxan disbalansı nizamlamağa qadirdir və dövlətin iqtisadiyyata müdaxiləsi lazım gəlmir hansı məktəbin nəzəriyyəsidir: (Çəki: 1)
- a) klassik iqtisadçıların nəzəriyyəsi**
 - b) keynsci nəzəriyyə
 - c) marjinalizm nəzəriyyəsi
 - d) merkantilizm məktəbin nəzəriyyəsi
 - e) neoleyberalist nəzəriyyə
112. İqtisadi artımın hansı əsas tipləri var? (Çəki: 1)

- a) ekstensiv tip
- b) intensiv tip
- c) sabit inkişaf tipi
- d) sürətli inkişaf tipi
- e) **ekstensiv və intensiv tipi**

113. Aşağıdakılardan hansı iqtisadi artımın təklif amillərinə daxil deyildir? (Çəki: 1)

- a) təbii resurslar
- b) **əsas kapitalın həcmi**
- c) məcmu xərclər
- d) əmək resursları
- e) iqtisadi resurslar

114. Sənayedə istehsalın təmərküzləşmə forması, bir müəssisədə müxtəlif istehsalların birləşməsinə əsaslanır: (Çəki: 1)

- a) **kombinəlmə**
- b) kooperativləşmə
- c) korporasiya
- d) kooperasiya
- e) kooperativ

115. Bütün əhalinin həyat səviyyəsinin artması: (Çəki: 1)

- a) iqtisadi artımın optimal məqsədi
- b) müəssisələrin inkişafı
- c) kənd təsərrüfatının inkişafı
- d) **milli iqtisadiyyatın inkişafı**
- e) geniş təkrar istehsalın sabit artım tempi

116. İstehsal amillərinin bölgüsü ictimai tələbatlara cavab vermədikdə və qiymətlər isə son hədd xəclərindən yuxarı olduqda belə səmərəlilik: (Çəki: 1)

- a) istehsal səmərəliliyidir
- b) statik səmərəlilikdir
- c) **allokativ səmərəlilikdir**
- d) dinamik səmərəlilikdir
- e) texniki səmərəlilikdir

117. Pareto üzrə qrafik optimallıq hansı əyri vasitəsilə şərh oluna bilər: (Çəki: 1)

- a) **mümkün faydalılıq əyrisi ilə**
- b) mümkün istehsal əyrisi ilə
- c) mümkün rifah əyrisi ilə
- d) mümkün tələb əyrisi ilə
- e) mümkün təklif əyrisi ilə

118. İqtisadi artımın uzunmüddətli xarakteralmasına dair marksist məktəbinin mülahizələri: (Çəki: 1)

- a) **istehsal vasitələrinə və fiziki kapitala qoyulmuş sabit kapitalın dəyişən kapitala nisbətən xarakter daşması ilə, fəhlələrin haqqı ödənilməmiş nəticəsi kimi görünən mənfəətin kapitalın artırılmasına yönəldilməsi**
 - b) investisiyaların iqtisadi artımın mənbəyi kimi qəbul edilməsi
 - c) kapital artımının bir hissəsinin yığılması və investisiyaya yönəldilməsi
 - d) hamısı düzdür
 - e) heç biri düz deyil
119. Resurslardan səmərəli istifadənin iqtisadi artım üçün oynadığı rol nə qədər əhəmiyyətlidirsə, onların səmərəli bölgüsü də bir o qədər əhəmiyyətlidir. İqtisadi artımın hansı amili olduğunu müəyyənləşdirir: (Çəki: 1)
- a) **resursların kəmiyyətinin səmərəli bölgüsü**
 - b) məcmu xərclərin səviyyəsinin yüksəldilməsi
 - c) əsas kapitalın həcmi
 - d) texniki tərəqqi
 - e) əmək resurslarının kəmiyyət və keyfiyyəti
120. Aşağıdakı göstəricilərdən hansılar iqtisadi artımın amillərinə aiddir? (Çəki: 1)
- a) işçilərin sayının artması
 - b) məhsulların qiymətinin artması
 - c) əmək məhsuldarlığının artması
 - d) becərilən torpaqların həcmi azalması
 - e) **işçilərin sayının artması, əmək məhsuldarlığının artması, becərilən torpaqların həcmi azalması**
121. İqtisadi artımın dövlət tənzimlənməsi nəzəriyyələrinə aid deyildir: (Çəki: 1)
- a) neoklassik
 - b) keynsçilik
 - c) neokeynsçilik
 - d) monetarist
 - e) **klassik**
122. İqtisadi artım nədə ifadə olunur? (Çəki: 1)
- a) ÜMM-in dəyərində
 - b) ÜMM-in mütləq artımında
 - c) **real ÜMM-in artım tempində**
 - d) əmək haqqının artımında
 - e) neft hasilatının artımında
123. Aşağıdakı göstəricilərdən hansılar iqtisadi artıma dövlət təsiri kimi çıxış edir? (Çəki: 1)
- a) **elmi-texniki tədqiqatın stimullaşdırılması**
 - b) kənd təsəvvüatına dövlət xərcləri
 - c) vergi sisteminin təkmilləşməsi
 - d) ixtisaslaşma
 - e) iqtisadi artım
124. Adətən effekt və xərclərin nisbəti kimi müəyyənləşdirilir və əmək məhsuldarlığı, fond verimi, materialların verimi kimi göstəricilərlə ifadə olunur – bu: (Çəki: 1)

- a) iqtisadi rentabellik
 - b) iqtisadi mənfəətlilik
 - c) istehsalın artan səmərəlilik qanunu
 - d) texniki-iqtisadi səmərəlilik**
 - e) sosial səmərəlilik
125. Kim iqtisadi artımın modelinə akselerator prinsipi və sahibkarların gözləmələri əsasında investisiyaların endogen funksiyasını daxil edərək bu artımın xüsusi modelini qurmuşdur?
- a) K.F.Harrod**
 - b) E.Domar
 - c) R.Solounun
 - d) O.Leontyevin
 - e) K.Duqlasın
126. Açıq iqtisadiyyatda faiz dərəcəsinin yüksəlməsi ölkəyə: (Çəki: 1)
- a) xarici valyutaların axmasına səbəb olur**
 - b) investisiyaların artmasına səbəb olur
 - c) iqtisadi artım tempini ölkədə sürətləndirir
 - d) hamısı düzdür
 - e) heç biri düz deyil
127. Qiymət dəyişməz qaldıqda təklifə təsir edən amillər: (Çəki: 1)
- a) qiymət amili
 - b) tələb amili
 - c) qeyri-qiymət amilləri**
 - d) təklif amili
 - e) xərc amili
128. Fasiləsiz proses olub cəmiyyətin inkişafının bütün mərhələlərində baş verən mütərəqqi dəyişiklikləri ifadə edir: (Çəki: 1)
- a) sürətli inkişaf
 - b) texnoloji təkmilləşmə
 - c) tərəqqi
 - d) elmi-texniki tərəqqi**
 - e) elmi nailiyyətlər
129. Gəlirlərin dəyişməsinin investisiyaların dəyişməsindən asılılığını xarakterizə edən əmsal:
- a) akselerator
 - b) investisiya arzusu**
 - c) multiplikator
 - d) istehlakçı arzusu
 - e) yığım etmək arzusu
130. Artan kapitalla silahlanma və artan əmək məhsuldarlığı daimi kapitalverimi ilə müşayiət olunur. Bu:

- a) ETP kapitalqoruyucu tipi
- b) Xıksə görə ETP
- c) neytral ETP**
- d) Xarroda görə ETP
- e) əməkqoruyucu ETP

131. İstifadə edilmə növünə görə investisiyalar: (Çəki: 1)

- a) borc və sahibkar**
- b) dövlət və xüsusi
- c) dövlət və birbaşa
- d) dövlət və portfel
- e) birbaşa və portfel

132. “İlkin tələbat” əmtəələrin istehlak xərclərinin minimal səviyyəsidir, bu: (Çəki: 1)

- a) son istehlakdır
- b) son hədd istehlakıdır
- c) muxtar istehlakdır**
- d) istehlak funksiyasıdır
- e) bütün cavablar düzdür

133. Domar və Xarrodun iqtisadiyyatının keynsian modelində əsas diqqət nəyə yönəlir: (Çəki: 1)

- a) investisiyalara**
- b) dövlət xərclərinə
- c) dövlət gəlirlərinə
- d) vergilərə
- e) inflyasiyaya

134. Milli gəlirin və tələbin yüksəlməsi səbəbindən artan investisiya: (Çəki: 1)

- a) sərbəst (atonom) inflyasiya
- b) asılı investisiyalar**
- c) portfel investisiyalar
- d) birbaşa investisiyalar
- e) funksional investisiyalar

135. İnvestisiya həcmnin artmasına müvafiq olaraq ÜMM-un həcmi göstərən rəqəm koefisienti: (Çəki: 1)

- a) akselerator
- b) qiymət indeksi
- c) həyat səviyyəsi göstəricisi
- d) multiplikator**
- e) həyat səviyyəsi indeksi

136. Əmələgəlmə mənbələrinə görə beynəlxalq tədavül dairəsində olan kapital: (Çəki: 1)

- a) **dövlət və xüsusi**
- b) qısamüddətli və uzunmüddətli
- c) borc və sahibkar
- d) birbaşa və xüsusi
- e) xarici və xüsusi

137. İstehlaka son hədd meyilliyi (MPC) milli gəlirin bir vahid artdığı təqdirdə: (Çəki: 1)

- a) istehlakın o bərabər olduğunu göstərir
- b) **istehlakın nə qədər artacağını göstərir**
- c) istehlakın +1-ə bərabər olduğunu göstərir
- d) istehlakın nə qədər azalacağını göstərdi
- e) milli gəlirin 1 manat artmasına səbəb olar

138. Nemətlər bazarında ümumi müvazinətin əldə olunmasını, həm əmtəə, həm də pul bazarlarında eyni vaxtda əldə edilməsi modeli: (Çəki: 1)

- a) **İS-LM**
- b) AD-AC
- c) AD
- d) AC
- e) heç biri düz deyil

139. Cinni əmsalının daha da çox olması: (Çəki: 1)

- a) **əhali gəlirlərində bərabərsizlik daha da çoxalır**
- b) əhali gəlirlərində bərabərsizlik daha da azalır
- c) əhali gəlirlərində bərabərsizlik bərabərləşir
- d) əhali gəlirlərində bərabərsizlik sıfıra bərabər olur
- e) əhali gəlirlərində bərabərsizlik sabitdir

140. İstehlakın həcminə təsir edən amillər: (Çəki: 1)

- a) psixoloji amil, alıcının zövqü
- b) **gəlirlərin səviyyəsi, qiymətlərin səviyyəsi, psixoloji amil**
- c) gəlirlərin səviyyəsi, alıcının zövqü, qiymət
- d) qiymətlərin səviyyəsi, alıcının zövqü
- e) psixoloji amil, yığımın həcmi

141. Əmanətin (yığımın) həcminə təsir edən amillər: (Çəki: 1)

- a) **gəlirin həcmi, istehlakın həcmi, faiz norması, psixoloji amil**
- b) gəlirin həcmi və yığıma gedən hissəsi
- c) faiz norması, istehlakın və yığımın həcmi
- d) heç biri düz deyil
- e) hamısı düzdür

142. Amillərin rolundan asılı olaraq (milli gəlirin real həcmnin dəyişməsi və real faiz dərəcələri) tələbin formalaşmasına olan investisiyalar: (Çəki: 1)

- a) asılı (fərdi) və sərbəst (avtonom) investisiyalar
- b) **müəssisənin əsas fondlarına olan tələb investisiyaları**

- c) mal ehtiyatları və hazır məhsula olan investisiyaları
 - d) mənzil tikintisi üçün sərf olunan investisiyalar
 - e) funksional investisiyalar
143. Kapitalın beynəlxalq hərəkəti dünya təsərrüfatı çərçivəsində ilk növbədə: (Çəki: 1)
- a) dövlət deyil, xüsusi kapitalı nəzərdə tutur
 - b) məhsuldar deyil, əmtəə kapitalını nəzərdə tutur
 - c) maliyyə əməliyyatı deyil, fiziki daşınmanı nəzərdə tutur
 - d) əmtəə kapitalını deyil, pul kapitalını nəzərdə tutur**
 - e) hamısı düzdür
144. Birbaşa xarici investisiyaların iqtisadi effektlərinin təhlili üçün bir qayda olaraq: (Çəki: 1)
- a) iki ölkənin mürəkkəb modelindən istifadə olunur
 - b) iki ölkənin sadə modelindən istifadə olunur**
 - c) bir çox ölkənin sadə modelindən istifadə olunur
 - d) bir neçə ölkənin mürəkkəb modelindən istifadə olunur
 - e) heç biri düz deyil
145. Milli gəlirlə faiz dərəcələri arasındakı müxtəlif kombinasiyalar şəraitində pul kütləsinin pula olan tələbin bərabərliyini əks etdirən əyri: (Çəki: 1)
- a) LM əyrisi**
 - b) AC əyrisi
 - c) AD əyrisi
 - d) İC əyrisi
 - e) İM əyrisi
146. Ev təsərrüfatlarının əmtəə və xidmətlərin əldə olunmasına çəkdiyi xərclər – bu: (Çəki: 1)
- a) istehlak**
 - b) istehsal istehlakı
 - c) istehsal xərclər
 - d) qeyri-istehsal xərclər
 - e) sabit xərclər
147. Avadanlıqlar və daşınmaz əmlakın alınmasına çəkilən xərclər: (Çəki: 1)
- investisiyalar**
- a) istehlak
 - b) xalis xərclər
 - c) sabit xərclər
 - d) hamısı düzdür
148. Sosial sığorta proqramı üzrə təqaüdlərin ödənilməsinə istifadə olunan vəsaitlər haraya daxil edilməlidir? (Çəki: 1)
- a) transfert ödəmələrə**
 - b) investisiyalara
 - c) istehsal xərclərinə

- d) son xərclərə
 - e) sabit xərclərə
149. Firma kapital ehtiyatlarını (xalis kapital) artırır və aradan çıxan vahidlər (amortizasiya) əvəzləyir, bu investisiya: (Çəki: 1)
- a) muxtar investisiyalar
 - b) ümumi investisiyalar**
 - c) xalis investisiyalar
 - d) məcburi investisiyalar
 - e) istehsal investisiyaları
150. Hərbi qulluqçuların əmək haqqının ödənilməsi üçün xərclənən pullar hansı xərclərə daxildir.
- a) dövlət xərclərinə**
 - b) istehlak xərclərinə
 - c) investisiya xərclərinə
 - d) transfer ödəmələrinə
 - e) heç biri düz deyil
151. Həcmi milli gəlirin həcmindən asılı olmayan investisiyalara: (Çəki: 1)
- a) ümumi investisiyalar
 - b) məcburi investisiyalar
 - c) muxtar investisiyalar**
 - d) xalis investisiyalar
 - e) istehlak investisiyaları
152. Yunan sözü olub “kuklos” tsikl anlayışı: (Çəki: 1)
- a) dövriyyə deməkdir
 - b) dalğa deməkdir
 - c) çevrə deməkdir**
 - d) kontur deməkdir
 - e) dövr deməkdir
153. 40-60 ili əhatə edən tsikllər: (Çəki: 1)
- a) Toffer tsiklləri
 - b) qısamüddətli tsikllər
 - c) uzunmüddətli tsikllər**
 - d) ortamüddətli tsikllər
 - e) Forrester tsiklləri
154. İqtisadi tsiklləri xarici səbəblərlə – məs: Günəşdə qıtlığa və ümumi iqtisadi tənəzzülə aparan ləkələrin yaranması, müharibələr, yer kürəsi əhalisinin artıb - azalması ilə əlaqədar və s. izah edən nəzəriyyə: (Çəki: 1)
- a) internal nəzəriyyə

- b) daxili nəzəriyyə
- c) eksternal nəzəriyyə**
- d) yeniliklər nəzəriyyəsi
- e) sənaye tsiklləri nəzəriyyəsi

155. Tsikl milli gəlirin hərəkəti, istehlak və kapital yığılı, bazar mexanizminin zəifliyi arasında qarşılıqlı təsirin nəticəsi kimi nəzərdən keçirilir: (Çəki: 1)

- a) keynsçi nəzəriyyə**
- b) monetar nəzəriyyə
- c) kredit-pul konsepsiyası
- d) xarici amillər nəzəriyyəsi
- e) kapitalın ifrat yığılı nəzəriyyəsi

156. İqtisadi tsiklin xarici (eksternal) amillər nəzəriyyəsinin banisi kimdir? (Çəki: 1)

- a) S.Kuznets
- b) N.Kondratyev
- c) K.Juqlyar
- d) P.Samuelson
- e) U.Cevons**

157. Sənaye tsikli nəzəriyyəsinin müəllifləri hansılardır? (Çəki: 1)

- a) Y.Şumpeter, E.Hansen
- b) P.Samuelson, C.Hiks
- c) B.Xanti, R.Fişer
- d) R.Barro, Ç.Plosser
- e) K.Marks, F.Engels**

158. Tsikllərin baş verməsində texniki ixtiraların, yenilikçilərin əsas rol oynadığını iddia edən nəzəriyyəçilər kimlərdir (Çəki: 1)

- a) Y.Şumpeter, E.Hansen**
- b) P.Samuelson, C.Hiks
- c) B.Xanti, R.Fişer
- d) R.Barro, Ç.Plosser
- e) K.Marks, F.Engels

159. İnkişaf etmiş dövlətlərdə dövlətin əsas antitsiklik tədbirləri hansılardır? (Çəki: 1)

- a) Uçot dərəcələrinin artırılması
- b) Qiymətli kağızların açıq bazarlarda satılması
- c) Vergi dərəcələrinin artırılması
- d) Antiinflasiya siyasətinin həyata keçirilməsi**
- e) Əmək haqqının səviyyəsinin azaldılması

160. İqtisadi tsiklin səbəblərindən biri: (Çəki: 1)

- a) təbii resurs yataqlarının tapılması
- b) məcmu xərclərdəki dəyişiklik

- c) **elmi texniki tərəqqi**
- d) işçi qüvvəsinin artımı
- e) əmək məhsuldarlığı

161. İqtisadi aktivlik mövsümü xarakter daşıyan sahələrdə baş verir və bayramlar ərəfəsində daha da güclənir: (Çəki: 1)

- a) tsiklik aktivlik
- b) antitsiklik aktivlik
- c) **qeyri-tsiklik aktivlik**
- d) resurslardan səmərəli istifadə
- e) resurslardan qeyri-səmərəli istifadə

162. Dövrü 18-25 il olan tsikllər, bu: (Çəki: 1)

- a) **Kuznets tsiklləri**
- b) K.Marks tsiklləri
- c) Juqlar tsiklləri
- d) Kondratev tsiklləri
- e) Kitcin tsiklləri

163. Tsikllərin yüksələn fazaları üçün daha xarakterikdir: (Çəki: 1)

- a) sənayenin daha ağır vəziyyətə düşməsi
- b) kənd təsərrüfatının vəziyyətinin ağırlaşması
- c) yüngül və ağır sənaye zəif inkişaf edir
- d) avtomobil sənayesinin vəziyyəti ağırlaşır
- e) **sosial sarsıntılar**

164. Hansı iqtisadçı alimlər tərəfindən yenilikçiliyin, texniki ixtiraların baş verməsi nəzəriyyəsi irəli sürülmüşdür? (Çəki: 1)

- a) **Y.Şumpeter, E.Hansen**
- b) R.Kantri, Y.Fişer
- c) P.Samuelson, C.Hiks
- d) V.Nordhaus, U.Cevons
- e) K.Marks, F.Engels

165. Pul tələbi ilə pul təklifi arasındakı pozuntular nəzəriyyəsinin mahiyyətini müəyyənləşdir:

- a) **tsiklin böhranlı vəziyyətə düşməsi**
- b) sərt pul-kredit siyasəti
- c) əsas kapitalın daima yüksəlməsi
- d) zaman keçdikcə zəifləyən inkişaf
- e) ÜDM-un real həcmindəki tərəddüdlər

166. Pula olan tələblə pul təklifi arasında olan tarazlığın pozulması nəzəriyyəsi kimlərə məxsusdu

- a) Y.Şumpeter, E.Hansen
- b) P.Samuelson, C.Hiks
- c) **B.Xanti, R.Fişer**

- d) R.Barro, Ç.Plosser
- e) K.Marks, F.Engels

167. İqtisadi inkişafın artım və enmələrlə müşahidə olduğu dövr: (Çəki: 1)

- a) iqtisadi inkişafın daimi artım dövrü
- b) iqtisadi inkişafın tempinin aşağı düşməsi dövrü
- c) iqtisadi tsikl dövrü**
- d) iqtisadi inkişafın durğunluq dövrü
- e) iqtisadi inkişafın böhran dövrü

168. Tsiklik və qeyri-tsiklik dəyişikliklər-bu: (Çəki: 1)

- a) iqtisadi aktivlikdə dəyişikliklər**
- b) işgüzar aktivliyin dəyişməsi
- c) makroiqtisadi göstəricilərdəki müsbət dəyişiklik
- d) makroiqtisadi göstəricilərdəki mənfi dəyişiklik
- e) heç biri düz deyil

169. Bütün iqtisadiyyata deyil, iqtisadi fəaliyyətin yalnız müəyyən sahəsini əhatə edir:

- a) aralıq böhran
- b) sahə böhranı
- c) qismən böhran**
- d) struktur böhran
- e) xüsusi böhran

170. M.Fridmenə məxsus-istehsalın tsiklik xarakteri, iqtisadiyyata yönəldilmiş pul kütləsinin həcmindən asılıdır-nəzəriyyəsini müəyyənləşdir: (Çəki: 1)

- a) tsiklik tərəddüdlərə təkan verən impulslar nəzəriyyəsi
- b) real göstəricilərdə baş verən irəliləyişlər nəzəriyyəsi
- c) səmərəli gözləmələr nəzəriyyəsi
- d) pul tədavülünün qeyri-sabit vəziyyətdə olması nəzəriyyəsi**
- e) sənayedə baş verən irəliləyişlər nəzəriyyəsi

171. İqtisadi agentlərin səmərəli gözləmələr şəraitində optimal davranış konsepsiyası tərəfdarları, biznes-tskil nəzəriyyəsinin yaradıcılarını müəyyənləşdir: (Çəki: 1)

- a) R.Barro və C.Ploser
- b) L.BrJu və Q.Menkyu
- c) R.Fris və V.Lordvans
- d) F.Kuadland və E.Presskot**
- e) R.Samuelson və C.Hiks

172. Müasir dövrdə tsikl və böhranların baş verməsinin xarakterində dəyişikliklərin baş verməsindən asılı olmayaraq, dövlətin onlara təsir etmək üçün istifadə etdiyi əsas alət:

- a) büdcə-vergi və pul-kredit mexanizmi**
- b) tsiklik tərəddüdlərin yumuşaldılması
- c) antitsiklik tənzimlənmənin aparılması

- d) rəqabətcabiliyyətli məhsul istehsal edilməsi
 - e) gərginlik dərəcələrinin yumşuldılması
173. Azərbaycan iqtisadiyyatında struktur və sənaye böhranları hansı illərdə baş vermişdir?
- a) 1989-1992
 - b) 1991-1995**
 - c) 1992-1996
 - d) 1993-1997
 - e) 1994-2000
174. Xidmət və əmtəələrin istehsalı üçün mövcud resurslardan iqtisadiyyatın istifadə etmək qabiliyyətində olmaması: (Çəki: 1)
- a) yoxsulluq
 - b) məşğulluq
 - c) işsizlik**
 - d) potensial
 - e) savadsızlıq
175. Qiymət artımı və işsizlik dinamikası arasında qrafik asılılıq: (Çəki: 1)
- a) Laffer əyrisi
 - b) Filips əyrisi**
 - c) Lorens əyrisi
 - d) Valras əyrisi
 - e) Engel əyrisi
176. Müasir kapitalizm cəmiyyətində istehsal səviyyəsi ilə məşğulluğu – istehsal olunan əmtəələr, xidmətlər və uyğun olaraq məşğulluq səviyyəsinin ümumi və məcmu məsrəflərin səviyyəsindən birbaşa asılı olduğunu tədqiq edən nəzəriyyəçi: (Çəki: 1)
- a) C.Keyns**
 - b) J.B.Sey
 - c) A.Marşal
 - d) A.Piqu
 - e) C.Mill
177. Tələb və təklif balansı tam məşğulluq şəraitində inflyasiya olmadıqda: (Çəki: 1)
- a) xarici tarazlıq
 - b) daxili tarazlıq**
 - c) beynəlxalq tarazlıq
 - d) mübadilə kursu siyasəti
 - e) heç biri düz deyil
178. Əhali gəlirlərinin səviyyəsindən asılı olaraq indeksasiya sistemində hansı yanaşma prosesinə üstünlük verilir? (Çəki: 1)
- a) diferensial yanaşma**
 - b) birbaşa yanaşma
 - c) birbaşa yanaşma

- d) normal yanaşma
 - e) heç biri düz deyil
179. Tam məşğulluq şəraitində təmin edilən ümumi buraxılış səviyyəsi necə adlanır: (Çəki: 1)
- a) ümumi buraxılış səviyyəsi
 - b) orta təbii buraxılış səviyyəsi
 - c) orta ümumi buraxılış səviyyəsi
 - d) təbii buraxılış səviyyəsi**
 - e) təbii və ümumi buraxılış səviyyəsi
180. Hansı iqtisadi məktəb işsizliyi istehsal vasitələri üzərində xüsusi mülkiyyətə əsaslanan kapitalist cəmiyyətinin tarixi xüsusiyyəti kimi göstərirdi: (Çəki: 1)
- a) marksist məktəb**
 - b) neoklassik məktəb
 - c) keyns məktəbi
 - d) institusional-sosialist məktəb
 - e) monetarist məktəb
181. Hansı məktəb işsizliyin real əməkhaqqının və inflyasiyanın dinamikası ilə əlaqədar olduğunu qeyd edir? (Çəki: 1)
- a) monetarist məktəb**
 - b) keynsçi məktəb
 - c) marksist məktəb
 - d) klassik məktəb
 - e) neoklassik məktəb
182. Son dövrdə Avropada yaranmış və işsizliyə çevik əmək bazarının aparılmasının nəticəsi kimi baxan konsepsiya bu: (Çəki: 1)
- a) çevik əmək konsepsiyasıdır**
 - b) məşğulluğun müqabilə məktəbi
 - c) Institusional-sosialist məktəbi
 - d) monetarist məktəb
 - e) neoklassik məktəb
183. İşsizlərin sayının işçi qüvvəsinin sayına olan faiz nisbəti, bu: (Çəki: 1)
- a) işsizliyin norması
 - b) işsizliyin həddi
 - c) işsizliyin səviyyəsi**
 - d) işsizliyin faizi
 - e) işsizliyin yüksək həddi
184. İnsanların həyat tsiklinin müxtəlif mərhələlərində iş axtarışı ilə əlaqədar bir sahədən digər sahəyə və bir işdən digər işə keçməsinin fasiləsizliyi bu: (Çəki: 1)
- a) friksion işsizlik**
 - b) struktur işsizlik
 - c) tsiklik işsizlik

- d) mövsumi işsizlik
 - e) texnoloji işsizlik
185. Aşağıdakılardan hansılar təbii işsizliyi xarakterizə edir? (Çəki: 1)
- a) Tsiklik + friksion
 - b) Texnoloji + struktur
 - c) Mövsümi + könüllü
 - d) Struktur + tsiklik
 - e) **Friksion + Struktur**
186. İşsizliyin real əmək haqqı və inflyasiyanın dinamikası ilə əlaqədar olduğunu göstərən məktəb hansıdır? (Çəki: 1)
- a) Keynsçi məktəb
 - b) Marksist məktəb
 - c) **Monetarist məktəb**
 - d) İnstitusional-sosial məktəb
 - e) Neoklassik məktəb
187. Azərbaycanda 1991-1995-ci illərdəki inflyasiya hansı səbəblərdən baş vermişdir?
- a) Siyasi qeyri-sabitlik
 - b) İqtisadi əlaqələrin dağılması
 - c) Ölkədaxili qarşıdurmalar
 - d) Erməni təcavüzkarlığı
 - e) **Hamısı düzdür**
188. Azərbaycanda 1991-1995-ci illərdəki inflyasiya hansı növ inflyasiya idi? (Çəki: 1)
- a) Sürətli
 - b) Açıq
 - c) Gizli
 - d) **Hiper**
 - e) Qəfil
189. Yüksək inflyasiya şəraitində ilk həyata keçirilən tədbir : (Çəki: 1)
- a) **İnflyasiyanın neytrallaşdırılması**
 - b) Qiymət və əmək haqqı üzərində nəzarət
 - c) Qiymətin antiinhişar tənzimlənməsi
 - d) Hamısı düzdür
 - e) Heç biri düz deyil
190. M.Fridmen işsizliyin təbii normasını azaltmaq yollarını necə görürdü? (Çəki: 1)
- a) Makroiqtisadi tənzimləmə yolu ilə
 - b) **Mikroiqtisadi tənzimləmə yolu ilə**
 - c) Uzunmüddətli pul tənzimlənməsi ilə
 - d) Qısamüddətli pul tənzimlənməsi ilə
 - e) Hamısı düzdür

191. İnzibati-ərazi bölgüsü ilə müəyyənləşdirilən maliyyə sistemi hansıdır? (Çəki: 1)
- a) Dövlət büdcəsi
 - b) Yeni maliyyə sistemi**
 - c) Müəssisələrin maliyyəsi
 - d) Xüsusi hökumət fondları
 - e) Mərkəzləşdirilmiş pul fondu
192. Neoklassik sintez nəzəriyyəsi hansı nəzəriyyələrin sintezini nəzərdə tutur: (Çəki: 1)
- a) büdcə vergi nəzəriyyəsi ilə pul-kredit nəzəriyyəsini**
 - b) büdcə-vergi nəzəriyyəsi ilə təklif iqtisadiyyatı nəzəriyyəsi
 - c) pul-kredit nəzəriyyəsi ilə pulun kəmiyyət nəzəriyyəsi
 - d) təklif iqtisadiyyatı nəzəriyyəsi ilə kəmiyyət nəzəriyyəsi
 - e) likvidliyə üstünlük vermə nəzəriyyəsi ilə müasir pul nəzəriyyəsi
193. Əmək bazarının insanların rifahının və gəlirlərinin normal səviyyəsinin təmin olunması və işçilərin istehsal bacarıqlarının təkrarlanması normal səviyyəsinin təmin olunması funksiyas
- a) iqtisadi
 - b) sosial**
 - c) bölüşdürücü
 - d) tənzimləyici
 - e) hamısı düzdür
194. İş qabiliyyətli əhəlinin hərəkətini və istifadəsini xarakterizə edən qanun necə adlanır?
- a) əhəlinin hərəkət və istifadəsi qanunu
 - b) əhəlinin yerdəyişməsi qanunu
 - c) əhəli məşğulluğu qanunu**
 - d) belə bir qanun yoxdur
 - e) əhəlinin hərəkət və yerdəyişmə qanunu
195. Qısamüddətli xarakter daşıyan işsizlik, bu: (Çəki: 1)
- a) mövsumi işsizlikdir
 - b) friksion işsizlikdir**
 - c) könüllü işsizlikdir
 - d) struktur işsizlikdir
 - e) tsiklik işsizlikdir
196. Uçot səviyyəsinə görə işsizlik, bu: (Çəki: 1)
- a) düzgün, axar
 - b) aşkar, gizli
 - c) gizli, aşkar
 - d) aşkar, düzgün
 - e) real, rəsmi**

197. Uzunmüddətli dövrdə iş qüvvəsinin tərkibində işsizlər payını ifadə edir (müasir dövrdə təqribən 6-7%-ə bərabərdir), bu: (Çəki: 1)
- a) işsizliyin təzahür səviyyəsi
 - b) işsizliyin məşğulluqda nisbəti
 - c) işsizliyin təbii səviyyəsi**
 - d) müxtəlif qrupların əhatə səviyyəsi
 - e) bütün cavablar düzdür
198. Hansı dövrdə tsiklik işsizlik sıfırdan kiçik olur? (Çəki: 1)
- a) canlanma və yüksəliş**
 - b) tənəzzül
 - c) durğunluq
 - d) belə hal olmaz
 - e) heç biri düz deyil
199. İşsizliyin azaldılması istiqamətində fəal dövlət siyasəti tədbirlərinə daxildir: (Çəki: 1)
- a) İşsizlərin sosial müdafiəsi
 - b) Müavinətlərin ödənilməsi
 - c) İşsizliyə görə sığorta sisteminin tətbiqi
 - d) Pulsuz tibbi xidmətin həyata keçirilməsi
 - e) Yeni iş yerlərinin yaradılması**
200. Əmək bazarının tənzimlənməsi istiqamətində passiv dövlət siyasətinə aiddir: (Çəki: 1)
- a) Pulsuz tibbi xidmətin həyata keçirilməsi
 - b) İşsizlərin sosial müdafiəsi
 - c) Müavinətlərin ödənilməsi
 - d) Hamısı düzdür**
 - e) Heç biri düz deyil
201. İş qabiliyyətinə malik olan əhəlinin hərəkət dinamikası və istehsal prosesində ondan istifadə xarakterini ifadə edən qanun: (Çəki: 1)
- a) əhali məskunluğu qanunu**
 - b) əhali artımı qanunu
 - c) tam məşğulluq qanunu
 - d) işsizliyin təbii səviyyəsi qanunu
 - e) istehsal potensialından tam istifadə qanunu
202. Uzunmüddətli dövrdə iş qüvvəsinin tərkibində işsizlərin payını ifadə edir: (Çəki: 1)
- a) işsizliyin təbii norması
 - b) işsizliyin təbii səviyyəsi**
 - c) təbii özüməşğulluq
 - d) təbii ikili məşğulluq
 - e) cavablardan heç biri düz deyil
203. İşsizlik səviyyəsi necə ölçülür? (Çəki: 1)

204. Qısamüddətli dövrdə inflyasiya və işsizlik arasında əks əsliliği əks etdirən, bu: (Çəki: 1)
- a) **Filips əyrisidir**
 - b) Fişer əyrisidir
 - c) Oyken qanunudur
 - d) tələb inflyasiyası
 - e) təklif inflyasiyası
205. Öz inkişafının müəyyən dövründə iqtisadiyyat istehsal edə biləcəyindən çox xərcləyir, bu:
- a) **inflyasiyanın səbəbini öyrənən tələb nəzəriyyəsidir**
 - b) inflyasiyanın səbəbini öyrənən təklif nəzəriyyəsidir
 - c) inflyasiyanın səbəbini öyrənən inflyasiyanın kəmiyyət nəzəriyyəsidir
 - d) inflyasiyanın səbəbini öyrənən adaptasiya nəzəriyyəsidir
 - e) inflyasiyanın səbəbini öyrənən səmərəli gözləmə nəzəriyyəsidir
206. Azərbaycan Respublikasında 2004-2008, 2009-2013-cü illərdə işsizliyin azaldılması istiqamətində həyata keçirilən hansı tədbirlər işsizliyin azaldılmasına səbəb olmuşdur?
- a) **“Azərbaycan Respublikası regionlarının sosial-iqtisadi inkişafı Dövlət Proqramı”**
 - b) “Məşğulluq haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanunu
 - c) Azərbaycan Respublikasının Sahibkarlığa Kömək Milli Fondu
 - d) “Azərbaycan Respublikasında yoxsulluğun azaldılması və davamlı inkişaf Dövlət Proqramı”
 - e) “Bakı şəhərinin və onun qəsəbələrinin sosial-iqtisadi inkişafına dair Dövlət Proqramı”
207. Dövriyyədə olan pul kütləsinin dəyişməsi iqtisadi aktivliyin əsas səbəbidir. Bu hansı nəzəriyyədir? (Çəki: 1)
- a) Dövriyyə kapitalına investisiyalar nəzəriyyəsi
 - b) Əsas kapitala investisiyalar nəzəriyyəsi
 - c) İfrat yığım nəzəriyyəsi
 - d) Xarici amillər nəzəriyyəsi
 - e) **Monetar nəzəriyyə**
208. İnflyasiyanın əksi olub qiymətlərin ümumi səviyyəsinin davamlı və ardıcıl olaraq aşağı düşməsi: (Çəki: 1)
- a) inflyasiya tempi
 - b) qiymət indeksi
 - c) **deflyasiya**
 - d) staqflyasiya
 - e) qiymətin ümumi səviyyəsinin dəyişməsi

209. İnflyasiyanın səbəbləri hansılardır: (Çəki: 1)
- a) işsizliyin sürətli artımı
 - b) əmək haqqının əmək məhsuldarlığına nisbətən üstün artımı
 - c) sabit tempi iqtisadi artım
 - d) istehsalçılar arasında rəqabətin pozulması**
 - e) hamısı düzdür
210. İnflyasiyanın sürətli artım növünə aid deyil? (Çəki: 1)
- (1) mülayim
 - b) sürətli
 - c) gözlənilən**
 - d) ifrat (hiper)
 - e) qəfil
211. Əhəlinin hər nəfərinə düşən maddi nemətlərin və xidmətlərin kəmiyyət və keyfiyyətini əks etdirən göstərici: (Çəki: 1)
- a) yaşayış vasitələri
 - b) həyat tərz
 - c) həyat səviyyəsi**
 - d) həyat göstəricisi
 - e) əmək haqqı
212. Pulun qiymətdən düşməsi, onun alıcılıq qabiliyyətinin aşağı enməsidir ki, bunun da sayəsində qiymətlərin davamlı artımı baş verir, bu: (Çəki: 1)
- a) inflyasiyanın sürətlənməsidir
 - b) inflyasiyanın kəmiyyət nəzəriyyəsidir
 - c) Filips əyrisinin səhvidir
 - d) Oyukən qanununun səhvidir
 - e) inflyasiyadır**
213. Aşağıdakılardan hansılar inflyasiyanın sosial-iqtisadi nəticələrinə daxildir? (Çəki: 1)
- a) mülayim inflyasiya şəraitində istehsalın tənəzzülü
 - b) pulun alıcı qabiliyyətinin aşağı düşməsi
 - c) sürətli inflyasiya şəraitində istehsalın artımı
 - d) mülayim inflyasiya şəraitində istehsalın tənəzzülü, pulun alıcı qabiliyyətinin aşağı düşməsi, sürətli inflyasiya şəraitində istehsalın artımı**
 - e) heç biri düz deyil
214. Gözlənilən inflyasiya: (Çəki: 1)
- a) əvvəlcədən nəzərə alınan, proqnozlaşdırılan inflyasiyadır**
 - b) təbii inflyasiyadır
 - c) tələb inflyasiyasıdır
 - d) təklif inflyasiyasıdır
 - e) açıq inflyasiyadır

215. İnflyasiyanın tam məzmunu özünü aşağıdakılardan hansında əks etdirir? (Çəki: 1)
- a) qiymətlərin səviyyəsinin uzun müddətli artım tempi
 - b) məcmu tələblə məcmu təklif arasında tarazlığın pozulması nəticəsində qiymətlərin ümumi səviyyəsinin artması**
 - c) büdcə kəsirinin artması ilə əlaqədar qiymətlərin qeyri-proporsional artımı
 - d) istehlak mallarının istehsalının azalması nəticəsində qiymətlərin artımı
 - e) gəlirlərin həcmnin artması nəticəsində qiymətlərin artımı
216. Qiymətlərin aşağıdakı hansı artım sürəti sürətli inflyasiyaya aiddir? (Çəki: 1)
- a) il ərzində qiymətlərin artım sürəti 10%-ə qədər
 - b) 10%-dən 50%-ə qədər**
 - c) 50%-dən 500%-ə qədər
 - d) 500%-dən yuxarı
 - e) 10%-dən 500%-ə
217. Məcmu tələb məcmu təklifdən yüksək olan zaman baş verən inflyasiya: (Çəki: 1)
- a) təklif inflyasiyası
 - b) xərclər inflyasiyası
 - c) tələb inflyasiyası**
 - d) struktur inflyasiya
 - e) açıq inflyasiya
218. Məsrəflərin ümumi həcmnin artması ilə bağlı inflyasiyanın səbəblərini öyrənən nəzəriyyə:
- a) xərclər nəzəriyyəsi
 - b) gözləmə nəzəriyyəsi
 - c) təklif nəzəriyyəsi**
 - d) yığım nəzəriyyəsi
 - e) tələb nəzəriyyəsi
219. Ölkə iqtisadiyyatının əksər sahələrində tələblə təklif arasında uzunmüddətli tarazlığın pozulması ilə əlaqədar qiymətlərin ümumi səviyyəsinin artması: (Çəki: 1)
- a) deflyasiya
 - b) tarazlığın pozulması
 - c) inflyasiya**
 - d) inhisarçılıq
 - e) tənzimlənmənin pozulması
220. Fiskal siyasət tədiyyə balansına aşağıdakı istiqamətlərdə təsir edir: (Çəki: 1)
- a) investisiya həcmi və faiz dərəcəsi
 - b) vergi səviyyəsi və investisiya həcmi
 - c) gəlir səviyyəsi və faiz dərəcəsi**
 - d) idxal və ixracın həcmi
 - e) idxal və ixracın nisbəti

221. Fəal antiinflasiya siyasətinə aiddir: (Çəki: 1)
- a) Dövlət xərclərinin artırılması
 - b) Vergi dərəcələrinin azaldılması
 - c) İqtisadiyyatın strukturunun yenidən qurulması
 - d) A, B və C**
 - e) Heç biri düz deyil
222. Lauqulərin “Təklif iqtisadiyyatı nəzəriyyəsi” hansı problemin həllini nəzərdə tutmurdu?
- a) vergilərin azaldılması
 - b) təklifin stimullaşdırılması
 - c) büdcənin sağlamlaşdırılması
 - d) sosial proqramların dondurulması
 - e) inflasiyanın tənzimlənməsi**
223. İnflasiyanın mövcudluğunu və səviyyəsini müəyyənləşdirən vacib, mühüm iqtisadi göstərici:
- a) qiymət indeksi**
 - b) qiymət səviyyəsi
 - c) qiymətin dövlət tənzimlənməsi
 - d) qiymətin bazar tənzimlənməsi
 - e) bazar qiymətləri
224. Açıq inflasiya hansı formalarda təzahür edir? (Çəki: 1)
- a) qiymət inflasiyası və gözləmə adaptasiya olma inflasiyası
 - b) sürüşən inflasiya və xərclər inflasiyası formasında
 - c) tələb inflasiyası, xərclər inflasiyası və struktur inflasiyası formasında**
 - d) hiper inflasiya, təklif inflasiyası və tələb inflasiyası formasında
 - e) heç biri düz deyil
225. Aşağıdakı amillərdən hansı tələb inflasiyasını yarada bilər? (Çəki: 1)
- a) dövlət büdcə kəsirinin artması**
 - b) neftin qiymətinin artması
 - c) istehlaka meyllilik həddinin azalması
 - d) əhalidən tutulan gəlir vergisinin artırılması
 - e) kommunal xidmət qiymətlərinin artırılması
226. Dövlət əmtəənin tarazlıq qiymətindən aşağı qiymətə satılması haqqında qərar versə:
- a) bu zaman istehsalçının mənfəəti azalır**
 - b) bu zaman istehsalçının mənfəəti artır
 - c) bu zaman istehsalçının mənfəəti sabit qalır
 - d) bu zaman büdcə ödəmələri artır
 - e) bu zaman kredit faizləri yüksəlir
227. İstehsal xərclərinin yüksəlməsi ilə qiymətlərin artması nəticəsində baş verən inflasiya:

- a) tələb inflyasiyası
- b) xərclər inflyasiyası
- c) təklif inflyasiyası**
- d) struktur inflyasiya
- e) açıq inflyasiya

228. Təklif inflyasiyasını yarada bilən səbəb:

- a) dövlət büdcə kəsirinin artması
- b) ölkə tədiyyə balansının kəsirinin artması
- c) əmək haqqı səviyyəsinin artması**
- d) xalis ixracın çoxalması
- e) ticarət balansının mənfi saldosu

229. Mübadilə kanallarının əmtəə kütləsi ilə təmin edilməyən həddən artıq kağız pullarla doldurulmasıdır, bu: (Çəki: 1)

- a) sürətli inflyasiyadır
- b) mülayim inflyasiyadır
- c) inflyasiyanın kəmiyyət nəzəriyyəsidir
- d) inflyasiyadır**
- e) heç biri düz deyil

230. Qiymətlərin ümumi səviyyəsinin artımının sabit meyli, bu: (Çəki: 1)

- a) inflyasiya**
- b) mülayim inflyasiya
- c) inflyasiyanın kəmiyyət nəzəriyyəsi
- d) sürətli inflyasiya
- e) Oyken qanunu

231. “Dövlətin qarşısında qoyulan məqsədlər, onun sərəncamında olan vəsaitlərdən çox olmamalıdır” nəzəriyyəsi kimə aiddir: (Çəki: 1)

- a) Y.Tinbergen**
- b) P.Samuelson
- c) D.Nort
- d) U.Mitçel
- e) T.Veblen

232. Mövcud dövrdə ölkədə dövriyyədə olan ödəmə vəsaitlərinin məcmusu yəni tədavüldə olan pulun kütləsi: (Çəki: 1)

- a) pul bazası
- b) pul kütləsi
- c) pula olan tələb
- d) pul təklifi multiplikatoru
- e) pul təklifi**

233. Ölkədə əmtəə və xidmətlərin alqı-satqısını təmin edən, nəğd və nəğdsiz (ödəmə) formalarında olan pul vəsaitlərinin (pul aqreqatlarının) məcmusu: (Çəki: 1)

- a) pul sistemi
- b) pul aqreqatı
- c) pula olan tələb
- d) pul bazası
- e) **pul kütləsi**

234. Üzən kurs şəraitində: (Çəki: 1)

- a) **pul siyasəti daxili tarazlığı tənzimləmək üçün nisbi üstünlüyə malikdir, fiskal siyasət isə xarici balansı tənzimləyir**
- b) pul siyasəti xarici balansı tənzimləmək üçün nisbi üstünlüyə malikdir
- c) pul siyasəti xarici və daxili ticarət balansını nisbi tənzimləyir
- d) fiskal siyasət həm daxili, həm də xarici balansı tənzimləmək üçün nisbi üstünlüyə malikdir
- e) bütün cavablar düzdür

235. Pulun likvidliyi nə deməkdir? (Çəki: 1)

- a) Mübadilə vasitəsi olması
- b) Tədiyyə vasitəsi olması
- c) Dünya pulu funksiyası
- d) Əmtəə və xidmətlərin əldə olunması
- e) **Pulun qiymətliliyinin saxlanması (daha tez və sürətli reallaşması)**

236. Müasir pul nəzəriyyəsi pula olan tələbin hansı amildən asılı olduğunu qəbul edirlər?

- a) Qiymətin mütləq səviyyəsindən
- b) Real istehsalın səviyyəsindən
- c) Pulun likvidliyindən
- d) **Faiz dərəcəsi**
- e) Pulun tədavül sürətindən

237. Likvidliyə üstünlük vermə nəzəriyyəsi kimə məxsusdur? (Çəki: 1)

- a) Monetarizm
- b) **Keynsçilik**
- c) Neoklassik
- d) İnstitusionalizm
- e) Heç biri düz deyil

238. Faiz dərəcələrinin və gözlənilən mənfəət normasının təsiri ilə dəyişən investisiya xərclərinin qeyri sabitliyini göstərən nəzəriyyə hansıdır? (Çəki: 1)

- a) **Keynsçi**
- b) Tarazlıq
- c) Psixoloji
- d) Marksist
- e) Monetar

239. Artıq kağız pulların tədavüldən çıxarılması ilə pul kütləsinin azaldılması: (Çəki: 1)
- a) devalvasiya
 - b) remissiya
 - c) nulifikasiya
 - d) revalvasiya**
 - e) deflyasiya
240. Nəgd pullarla kommersiya banklarının Mərkəzi Bankda saxlanılan ehtiyat pullarının məcmusu:
- a) pul sistemi
 - b) pul bazarı
 - c) pul kütləsi
 - d) pul tədavülü
 - e) pul bazası**
241. Pul təklifinin həcmnin göstəriciləri: (Çəki: 1)
- a) pul kütləsi
 - b) pul təklifi multiplikatoru
 - c) pul likvidliyi
 - d) pul multiplikatoru
 - e) pul aqreqatları**
242. Ticarət vasitəçilərinin bilavasitə iştirakı ilə olan ümumi dövriyyəyə nisbətən faizlə aldığı mükafat:
- a) pay
 - b) mənfəət
 - c) bonus**
 - d) dividend
 - e) gəlir
243. Fərz edək ki, pul təklifi və qiymət səviyyəsi daimidir. Onda pul bazarında gəlirin səviyyəsi artdığı şəraitdə: (Çəki: 1)
- a) pula olan tələb və faiz dərəcəsi artacaq**
 - b) pula olan tələb artacaq və faiz dərəcəsi aşağı düşəcək
 - c) pula olan tələb azalacaq, faiz dərəcəsi artacaq
 - d) pula olan tələb və faiz dərəcəsi azalacaq
 - e) pula olan tələb və faiz dərəcəsi sabitdir
244. Aşağıdakılardan hansılar M2 aqreqatına aid deyil: (Çəki: 1)
- a) qısamüddətli dövlət istiqrazları**
 - b) bank sistemində olmayan nəgd pul
 - c) çox da olmayan əmanətlər qoyuluşu
 - d) çek depozitləri
 - e) veksəl ödəmələri

245. Əhali qrupları arasında gəlirlərin bölgüsündəki bərabərsizliyi ölçmək üçün: (Çəki: 1)
- a) Filips əyrisindən istifadə olunur
 - b) Lorens əyrisindən istifadə olunur**
 - c) Xiks əyrisindən istifadə olunur
 - d) Valras əyrisindən istifadə olunur
 - e) real əmək haqqı müəyyənləşdirilir
246. Monetarist nəzəriyyə hansı nəzəriyyənin əsas müddəalarına əsaslanmışdır? (Çəki: 1)
- a) Pulun kəmiyyət nəzəriyyəsi**
 - b) Likvidliyə üstünlük vermə nəzəriyyəsi
 - c) Müasir pul nəzəriyyəsi
 - d) Neoklassik sintez nəzəriyyəsi
 - e) Təklif iqtisadiyyatı nəzəriyyəsi
247. Bank borcundan istifadə üçün ödəniləcək pul məbləği asılıdır, düzgün olmayanı müəyyənləşdir:
- a) illik bank faizindən
 - b) borclunun depozitinin həcmindən**
 - c) borc məbləğindən
 - d) borcun götürüldüyü müddətdən
248. Faiz dərəcəsinin azalması ilə: (Çəki: 1)
- a) pul kütləsinə tələb azalır
 - b) pul kütləsinə tələb artır**
 - c) likvid formada vəsait istəyənlərin sayı azalır
 - d) pul kütləsinə tələb dəyişmir
 - e) heç biri düz deyil
249. Nəğd pullar (banknotlar və sikkələr) + müəssisə və təşkilatların kassalarında olan nəğd pul qalıqları: (Çəki: 1)
- a) pul aqreqatı M1
 - b) pul aqreqatı M2
 - c) pul aqreqatı M3
 - d) pul aqreqatı 1
 - e) pul aqreqatı M0**
250. Pul bazarının fəaliyyət mexanizminin elementlərini müəyyənləşdir: (Çəki: 1)
- a) pula olan tələb, dövlət istiqrazları, faiz dərəcəsi
 - b) pulun qiyməti, dövlət istiqrazları, faiz dərəcəsi
 - c) pula olan tələb, təklif, pul aqreqatları
 - d) M1, M2 pul aqreqatları
 - e) pula olan tələb, pula təklif və pulun qiyməti (faiz dərəcəsi)**
251. Pul tədavülünün strukturunu təyin et: (Çəki: 1)

- a) depozit və nəğdsiz pullar
 - b) depozit və nəğd pullar
 - c) depozit və kredit pullar
 - d) pul aqreqları
 - e) **nəğd və nəğdsiz pullar**
252. Qısamüddətli dövrdə fiskal siyasətin xarici balansə yekun təsiri bir çox hallarda: (Çəki: 1)
- a) ticarət balansının defisitliyindən asılıdır
 - b) faiz dərəcələrinin səviyyəsindən asılıdır
 - c) **kapitalın mobillik dərəcəsiindən asılıdır**
 - d) ticarət balansının profitliyindən asılıdır
 - e) səmərəli pul-vergi siyasətindən asılıdır
253. Təhlilin gedişatında daxili və xarici sabitliyin problemi öyrənilərək iki fundamental prinsip işlənmiş və iqtisadi siyasətdə bir-birindən asılı olmayan iki məqsəd: (Çəki: 1)
- a) idxal və ixrac
 - b) **daxili balans və xarici balans**
 - c) vergi və investisiya
 - d) investisiya və faiz norması
 - e) daxili valyuta və xarici valyuta
254. Müasir dövrdə inflyasiyanın izahına hansı amil daxil olmuşdur? (Çəki: 1)
- a) **Maliyyə aktivlərinin qiymətinin qalxması**
 - b) İstehlak qiymətlərinin artması
 - c) Pul vahidinin qiymətdən düşməsi
 - d) Tədavüldə pul kütləsinin artıqlığı
 - e) Əmtəə dövriyyəsinin artması
255. Aşağıdakılardan hansı maliyyənin funksiyasına aid deyildir: (Çəki: 1)
- a) bölüşdürücü
 - b) nəzarət
 - c) rəqabətqabiliyyətlik
 - d) müdafiəqabiliyyətlik
 - e) **rəqabətqabiliyyətlik, müdafiəqabiliyyətlik**
256. Dövlətin vətəndaşlara, firmalara və müəssisələrə borcu: (Çəki: 1)
- a) istiqraz
 - b) səhmlər üzrə borc
 - c) xarici borc
 - d) **daxili borc**
 - e) kassa borcu
257. Hüquqi şəxslər, hüquqi şəxslərlə dövlət, hüquqi və fiziki şəxslər (əhali) arasında maliyyə əlaqələrinin məcmusu: (Çəki: 1)
- a) əhalinin maliyyəsi

- b) dövlət maliyyəsi
 - c) maliyyə sistemi
 - d) təsərrüfat subyektlərinin maliyyəsi**
 - e) maliyyə siyasəti
258. Dövlət büdcəsindən və yerli büdcələrdən qanunvericiliklə nəzərdə tutulan tələbatı ödəmək üçün ayrılan vəsait: (Çəki: 1)
- a) büdcə gəlirləri
 - b) büdcə profisiti
 - c) büdcə fondları
 - d) büdcə xərcləri**
 - e) büdcə defisiti
259. Daxili və xarici mənbələr hesabına əvəzsiz verilən məqsədli maliyyə yardımı: (Çəki: 1)
- a) büdcə federalizmi
 - b) büdcə xərcləri
 - c) büdcə artıqlığı
 - d) qrant**
 - e) sekvestr
260. Dolayı vergilərə daxil deyil: (Çəki: 1)
- a) Gömrük rüsumları
 - b) Aksizlər
 - c) ƏDV
 - d) Satışdan vergi
 - e) Torpaq vergisi**
261. Birbaşa vergilərə daxil deyil: (Çəki: 1)
- a) Gəlir vergisi
 - b) Mənfəət vergisi
 - c) Torpaq vergisi
 - d) Əmlak vergisi
 - e) Aksizlər**
262. Laffer əyrisi hansı əlaqələri əks etdirir? (Çəki: 1)
- a) Vergi ödəyicisi ilə vergi daşıyıcısı arasında
 - b) Vergi dərəcəsi ilə vergi güzəştləri arasında
 - c) Vergi dərəcəsi ilə vergi daxil olmaları arasında**
 - d) Gəlirlərlə vergi dərəcəsi arasında
 - e) Vergi güzəştləri ilə vergi daxil olmaları arasında
263. Maliyyə sisteminin başlıca həlqəsi: (Çəki: 1)
- a) Mərkəzi Bank
 - b) Maliyyə Nazirliyi
 - c) dövlət müəssisələri
 - d) dövlət büdcəsi**

- e) büdcədən kənar dövlət fondları
264. Yerli özünüidarəetmə və dövlət orqanlarına məxsus vəzifə və funksiyaların yerinə yetirilməsi üçün lazım olan pul vəsaitlərinin yığılması və istifadə olunması formasıdır: (Çəki: 1)
- a) dövlət gəlirləri
 - b) büdcə fondları
 - c) dövlət müəssisələrinin maliyyəsi
 - d) dövlət büdcəsi**
 - e) dövlət xərcləri
265. Dövlət və müəssisələr, müəssisələr, müəssisələr və banklar sistemi, eləcə də müəssisənin daxili iqtisadi subyektləri arasında, dövlət və əhali arasında pul münasibətləridir: (Çəki: 1)
- a) məqsədli maliyyə resursları
 - b) xüsusi maliyyə fondları
 - c) maliyyənin funksiyaları
 - d) maliyyə münasibətləri sistemi**
 - e) maliyyə mexanizmi
266. Təsbit olunmuş mübadilə kurslu iqtisadiyyatda işsizlik və tədiyyə balansında defisit müşahidə olunur. Daxili və xarici tarazlığı təmin etmək üçün fiskal və pul siyasətini necə əlaqələndirmək lazımdır: (Çəki: 1)
- a) büdcə-vergi tədbirləri genişlənməli və pul tədavülü sıxışdırılmalıdır**
 - b) büdcə-vergi məsələsi həll olunmalı və pul tədavülü artırılmalıdır
 - c) dövlət xərclərini azaltmaq və faiz dərəcələrini artırmaq
 - d) dövlət xərclərini azaltmaq və faiz dərəcələrini azaltmaq
 - e) valyuta ehtiyatları artırılmalıdır
267. Mərkəzi Bank tərəfindən keçirilən sterilizasiya siyasəti: (Çəki: 1)
- a) tədiyyə balansının defisiti şəraitində pul təklifini azaltmaq
 - b) valyuta ehtiyatlarının artımı şəraitində pula olan təklifin artırılması**
 - c) valyuta ehtiyatlarının azaldılması şəraitində daxili aktivlərin artırılması
 - d) tədiyyə balansının defisiti şəraitində daxili kreditlərin azaldılması
 - e) cavabların hamısı düzdür
268. Əhalinin ümumi gəlir vergisi dedikdə nə nəzərdə tutulur? (Çəki: 1)
- a) Ev təsərrüfatının gəlirləri**
 - b) Torpaq vergisi
 - c) Satışdan vergi
 - d) Aksizlər
 - e) Əmlak vergisi
269. Vergi yükünün göstəricisi hansıdır? (Çəki: 1)
- a) Vergilərin məbləğinin ÜDM-yə olan nisbəti**
 - b) Vergilərin məbləğinin XMM-yə olan nisbəti
 - c) Vergilərin məbləğinin MG-yə olan nisbəti

- d) Vergilərin məbləğinin ŞG-yə olan nisbəti
 - e) Vergilərin məbləğinin ÜG-yə olan nisbəti
270. Azərbaycanda vergi mexanizmini sadələşdirmək üçün hansı prosedurlardan istifadə olunmuşdur
- a) Vergilərin sayının azaldılması
 - b) Güzəştli vergi
 - c) İnzibati idarəetmə sistemi
 - d) Mənfəət vergisinin azaldılması
 - e) **Bir pəncərə sistemin yaradılması**
271. Maliyyə münasibətləri nəyi əks etdirir? (Çəki: 1)
- a) dövlətlə müəssisələr arasında pul vəsaitlərinin bölgüsü münasibətlərini
 - b) **pul vəsaitləri fondunun yaradılması, bölgüsü və istifadəsi münasibətlərini**
 - c) dövlət büdcəsinin gəlirləri və xərcləri arasında olan münasibətləri
 - d) müəssisələrin pul vəsaitlərinin yaradılması üzrə münasibətləri
 - e) pul vəsaitlərinin dövlətlə vətəndaşları arasında bölgüsü
272. Aşağıdakılardan hansı maliyyə sisteminin subyektı deyil? (Çəki: 1)
- a) müəssisə və təşkilatlar
 - b) dövlət müəssisələri
 - c) sığorta təşkilatları
 - d) **dövlət büdcəsi**
 - e) hamısı maliyyə sisteminin subyektləridir
273. Büdcə sistemi vasitəsilə büdcənin hansı funksiyaları reallaşır: (Çəki: 1)
- a) nəzarətedici, həvəsləndirici
 - b) həvəsləndirici, bölüşdürücü
 - c) tənzimləyici, nəzarətedici
 - d) **bölüşdürücü, nəzarətedici**
 - e) təkrar istehsal, tənzimləyici
274. Maliyyə sisteminin subyektlərinə görə formaları: (Çəki: 1)
- a) dövlətin valyuta ehtiyatları
 - b) müxtəlif səviyyəli büdcələr
 - c) sosial, əmlak və şəxsi sığorta fondları
 - d) **dövlətin (mərkəzləşdirilmiş) maliyyəsi, təsərrüfat subyektlərinin maliyyəsi, əhalinin maliyyəsi**
 - e) qeyri-dövlət mülkiyyətində olan müəssisələrin maliyyəsi
275. Mülkiyyət formasına görə maliyyə sistemi: (Çəki: 1)
- a) təsərrüfat subyektlərinin maliyyəsi
 - b) əhalinin və bank müəssisələrinin maliyyəsi
 - c) dövlətin mərkəzləşdirilmiş maliyyəsi
 - d) **dövlət mülkiyyətində olan müəssisələrin maliyyəsi, qeyri-dövlət mülkiyyətində olan müəssisələrin maliyyəsi**

- e) heç biri düz deyil
276. Dövlətin yerli büdcələrə və hüquqi şəxslərə maliyyə dəstəyinin formaları: (Çəki: 1)
- a) gəlirlər, dotasiyalar, subsidiyalar
 - b) büdcə ssudaları, xərclər, subvensiyalar
 - c) subvensiya, dotasiya, xərclər, büdcə ssudaları
 - d) büdcə ssudaları, dotasiya, subvensiya, subsidiya**
 - e) gəlirlər, büdcə ssudaları, subvensiya, subsidiya
277. Dövlət borcunun formaları: (Çəki: 1)
- a) uzunmüddətli borc, xarici borc
 - b) xarici borc, ortamüddətli borc
 - c) xarici borc, qısamüddətli borc
 - d) daxili borc, xarici borc**
 - e) xarici borc, uzunmüddətli borc
278. Dövlətin xarici dövlətlərə, xarici hüquqi və fiziki şəxslərə, beynəlxalq maliyyə təşkilatlarına borcu: (Çəki: 1)
- a) qısamüddətli borc
 - b) ortamüddətli borc
 - c) uzunmüddətli borc
 - d) xarici borc**
 - e) heç biri düz deyil
279. Aşağıdakılardan hansı torpaq vergisidir? (Çəki: 1)
- a) cizyə
 - b) fitrə
 - c) xərac**
 - d) zəkat
 - e) xüms
280. Həddi və vaxtı müəyyən olunmuş malın qırıxdan bir hissəsi hansı vergidir? (Çəki: 1)
- a) fitrə
 - b) zəkat**
 - c) xüms
 - d) xərac
 - e) cizyə
281. Orucluğu başa çatması ilə ehtiyacını ödəyənlərin hər birinə 3 kq buğdaya, xurmaya, qarğıdalıya və s. bərabər məbləğdə vergi: (Çəki: 1)
- a) fitrə**
 - b) xərac
 - c) zəkat
 - d) xüms
 - e) cizyə

282. Vergilər vasitəsilə ölkədə baş verən iqtisadi və sosial proseslərə təsir göstərilməsi – verginin hansı funksiyasıdır? (Çəki: 1)
- a) **tənzimləyici**
 - b) sosial
 - c) yenidən bölgü
 - d) nəzarətedici
 - e) fiskal
283. Əgər qiymətlər indeksinin kəmiyyəti vahiddən azdırsa, onda nominal ÜDM-in artım təşhihi baş verir, bu: (Çəki: 1)
- a) **inflirləşmə adlanır**
 - b) deflirləşmə adlanır
 - c) defilyator adlanır
 - d) indeks adlanır
 - e) əyri adlanır
284. Nemətlərin uyğun olaraq bazis (0) və cari (+) dövrlərdəki qiymətlərinin nemətin bazis dövründəki miqdarına nisbəti ilə hesablanan indeks: (Çəki: 1)
- a) **laspeyres indeksi**
 - b) istehlak qiymətləri indeksi
 - c) Paase indeksi
 - d) Fiser indeksi
 - e) ÜDM-in defilyatoru
285. Dövlət büdcəsi xərclərinin gəlirlərindən artıqlığı onun strukturunda hansı dəyişiklikləri yaradır?
- a) **Büdcə kəsiri**
 - b) Büdcə artıqlığı
 - c) Dövlət borcu
 - d) İnflyasiya
 - e) Büdcə xərcləri
286. Həddən yüksək vergilər vergi sisteminin səmərəliliyini aşağı salır konsepsiyası: (Çəki: 1)
- a) **neoklassik konsepsiya**
 - b) marjinal konsepsiya
 - c) monetar konsepsiya
 - d) sərvət konsepsiyası
 - e) marksist konsepsiya
287. Kənd təsərrüfatında torpaq və başqa resurslardan istifadəyə görə verilən haqq: (Çəki: 1)
- a) **torpaq rentası**
 - b) torpağa görə faiz
 - c) icarə haqqı
 - d) vergi
 - e) pul ödəmələri

288. Ölkədə vergilərin tutulması ilə bağlı sosial-iqtisadi münasibətlərin, tutulan vergilərin, onların ödənilməsi qaydalarının və vergi orqanlarının məcmusu: (Çəki: 1)
- a) **vergi sistemi**
 - b) vergi siyasəti
 - c) vergi bazası
 - d) vergiqoymanın prinsipi
 - e) Laffer əyrisi
289. Vergi subyekti: (Çəki: 1)
- a) vergiqoyanlar
 - b) **vergiödəyənlər**
 - c) vergi nəzarətçiləri
 - d) vergi inspeksiyası
 - e) maliyyə müəssisələri
290. Vergilər nədir? (Çəki: 1)
- a) **Mərkəzi və yerli hakimiyyət orqanları tərəfindən fiziki və hüquqi şəxslərdən tutulan məcburi ödənişlər**
 - b) fiziki və hüquqi şəxslərin dövlətə könüllü ödənişləri
 - c) dövlət tərəfindən insanlardan və müəssisələrdən tutulan könüllü və məcburi ödənişlər
 - d) yuxarıdakıların hamısı düzdür
 - e) yuxarıdakıların heç biri doğru deyil
291. Gəlirə nisbətən faizlə müəyyən edilən vergi dərəcəsi: (Çəki: 1)
- a) vergi faizi
 - b) vergi ödənişi
 - c) **vergi payı**
 - d) vergi norması
 - e) vergi
292. Milli hesablar sistemində (MHC) “mülkiyyətdən gəlirlər” kateqoriyasına aid edilir: (Çəki: 1)
- a) **qeyri-korporativ sahibkarlıq sektorunun mənfəəti**
 - b) korporativ sahibkarlıq sektorunun mənfəəti
 - c) xüsusi sahibkarlıq sektorunun mənfəəti
 - d) korporativlərin mənfəəti
 - e) xirda sahibkarlıq sektorunun mənfəəti
293. Aşağıdakı hansı vergi növü dolayı vergiyə aid deyil? (Çəki: 1)
- a) aksizlər
 - b) satışdan vergi
 - c) gömrük rüsumları
 - d) **mənfəət vergisi**
 - e) əlavə dəyər vergisi
294. Fiskal siyasətin hansı tipləri fərqləndirilir? (Çəki: 1)

- a) **avtomatik və diskression**
- b) avtomatik və dövlət xərclərinin maliyyələşdirilməsi
- c) dövlət gəlirlərinin maliyyələşdirilməsi və diskression
- d) dövlət xərcləri və gəlirlərinin maliyyələşdirilməsi

295. Tutulma xarakterinə görə vergi dərəcələrini müəyyənləşdirin: (Çəki: 1)

- a) sabit, dolay, proporsional, reqressiv
- b) **sabit, proporsional, mütərəqqi, reqressiv**
- c) sabit, birbaşa, proporsional, reqressiv
- d) sabit, dolay, mütərəqqi, reqressiv
- e) sabit, birbaşa, mütərəqqi, reqressiv

296. Vergi dərəcəsi həcmi ilə büdcəyə vergi daxilolmaları həcmi arasında əlaqəni nümayiş etdirən əyri: (Çəki: 1)

- a) Engel əyrisi
- b) Filips əyrisi
- c) **Laffer əyrisi**
- d) Lorens əyrisi
- e) Valras əyrisi

297. Vergi ödəyicisi və vergi daşıyıcısı eyni subyektdir? (Çəki: 1)

- a) **birbaşa vergi**
- b) dolay vergi
- c) azad vergilər
- d) ümumi vergilər
- e) xüsusi vergilər

298. Vergi ödəyicisi və vergi daşıyıcısı müxtəlif subyektlərdir? (Çəki: 1)

- a) **dolay vergi**
- b) birbaşa vergi
- c) azad vergi
- d) ümumi vergi
- e) xüsusi vergi

299. Vergilərin qalxması zamanı nə baş verir? (Çəki: 1)

- a) məcmu tələb azalır
- b) məcmu təklif azalır
- c) **məcmu tələb və təklif azalır**
- d) məcmu tələb və təklif artır
- e) məcmu təklif artır

300. Verginin funksiyaları: (Çəki: 1)

- a) **fiskal, sosial, tənzimləyici, yenidən bölüşdürücü, nəzarət**
- b) fiskal, sosial, gəlirlilik, tənzimləyici
- c) fiskal, aydınlıq, sosial, tənzimləyici, nəzarətedici

- d) fiskal, bölüşdürücü, ədalətlilik, nəzarətedici
- e) heç biri düz deyil